

คู่มือ
ภาษาไทย-มละยา

สำเนียงภาษากลาง
ปิ่นัง ลิงคโปร์
กับสำเนียงมละยาพื้นเมือง ในจังหวัด
ยะลา ปัตตานี นราธิวาส
เรียบเรียงโดย

ผล ศรีสาคร
บำเพ็ญ ภูมิประเสริฐ

ช่วยเหลือแก้ไขเพิ่มเติม

บุญชอบ สาครินทร์

(สงวนลิขสิทธิ์)

คิมฮัก อาณานิคมไทย ศรีอยุธยา

สำนักงานกลาง

บันทึกการไปรษณีย์. พ. ๒๕๒๐

กับสำเนียงมะลายูพันธ์ **สุพรรณิการ์**

ยะลา ปัตตานี นราธิวาส

เรียบเรียงโดย

ผด ศรีสำคร

บำเพ็ญ ภูมิประเสริฐ

ช่วยเหลือกักไขเพิ่มเติม

บุญชอบ สาครินทร์

(สงวนลิขสิทธิ์)

เลขทะเบียน 91.102405

คำนำ

หนังสือฉบับนี้ ได้ออกสู่ตลาด เป็นครั้งที่ ๙ ด้วยความ
เรียกร้องของประชาชนเป็นส่วนมาก ได้แก้ไขให้เรียบร้อยกว่าการ
พิมพ์ครั้งที่ ๑, ๒, ๓, ๔, ๕, ๖, ๗, ๘, มาก ทั้งการพิมพ์ครั้งแรก
และครั้งนี้ จะเว้นขอขอบคุณ คุณบุญชอบ สาครินทร์ ผู้ให้ความ
เห็นและช่วยเหลือในการนี้เสียมิได้

ขอขอบคุณทั้งหลาย หวังว่าเมื่อท่านผู้พบเห็นคงให้
อภัยด้วย

พล ศรีสคร

๑/๗/๕๕

สารบัญ

	หน้า
บทที่ ๑ เบ็ดเตล็ดว่าด้วยการนับ	๑
ว่าด้วยผักปลา	๗
ว่าด้วยสัตว์ต่างๆ	๑๒
ว่าด้วยสิ่งธรรมชาติ	๑๖
ว่าด้วยขอรบป่าและผลไม้ต่างๆ	๑๙
ว่าด้วย วัน, เดือน, ปี, เวลา	๒๑
ว่าด้วยอวัยวะต่างๆ ของร่างกาย	๒๕
ว่าด้วยขบวนเครื่องรถยนต์	๒๙
บทที่ ๒ ว่าด้วยการค้า	๓๓
ว่าด้วยการค้าแลกเปลี่ยน	๔๕
บทที่ ๓ ว่าด้วยการค้าในร้านน้ำชา	๕๐
ว่าด้วยการค้าขางไก่	๕๓
ว่าด้วยวงงานครู	๕๕
บทที่ ๔ ว่าด้วยงานข้าราชการทั่วไป	๖๑
บทที่ ๕ ว่าด้วยวงงานทนายความ	๖๙
บทที่ ๖ ว่าด้วยนักท่องเที่ยวและคำพูดประกอบ	๗๗

บทแปลคัด

๑. ว่าด้วยการนับ

ภาษาไทย	ภาษามะลายูกกลาง	ภาษามะลายูพื้นเมือง
หนึ่ง	ชาตุ	ชอ
สอง	ตูวา (ตัว)	ตูวอ
สาม	ตีฆา	ตีฆอ
สี่	อำบต	ปะ
ห้า	ลีมา	ลีมอ
หก	อันนำ	แน
เจ็ด	ตูโยะห์	ตูโยะ
แปด	ลาบั้น	ลาแป
เก้า	ชำบิลัน	สะมีแล
สิบ	ซำปูลิห์	สะปูลิ๊ะ
สิบเอ็ด	ซำบิลัส	สะบิล๊ะ
สิบสอง	ตัวบิลัส	ตูวอบิล๊ะ
สิบสาม	ตีฆาบิลัส	ตีฆอบิล๊ะ
สิบสี่	อำบตบิลัส	ปะบิล๊ะ
สิบห้า	ลีมาบิลัส	ลีมอบิล๊ะ

ภาษาไทย ภาษามะลายูกกลาง ภาษามะลายูพื้นเมือง

สิบหก	อันนำบลัส	แนบี่ล๊ะ
สิบเจ็ด	ตุโยห์บลัส	ตุโยะบี่ล๊ะ
สิบแปด	ลาบั่นบลัส	ลาแปบี่ล๊ะ
สิบเก้า	ซำมีลันบลัส	สะมีแลบี่ล๊ะ
ยี่สิบ	ควูปูโล๊ะ	ควูปูโล๊ะ
ยี่สิบเอ็ด	ควูปูโล๊ะซาตู	ควูปูโล๊ะซอ
ยี่สิบสอง	ควูปูโล๊ะตัว	ควูปูโล๊ะควอ
ยี่สิบสาม	ควูปูโล๊ะตีมา	ควูปูโล๊ะตีมอ
ยี่สิบสี่	ควูปูโล๊ะอับต	ควูปูโล๊ะปะ
ยี่สิบห้า	ควูปูโล๊ะลิมา	ควูปูโล๊ะลิมอ
ยี่สิบหก	ควูปูโล๊ะอันนำ	ควูปูโล๊ะแน
ยี่สิบเจ็ด	ควูปูโล๊ะตุโยห์	ควูปูโล๊ะตุโยะ
ยี่สิบแปด	ควูปูโล๊ะลาบั่น	ควูปูโล๊ะลาแป
ยี่สิบเก้า	ควูปูโล๊ะซำมีลัน	ควูปูโล๊ะสะมีแล
สามสิบ	ตีมาปูโล๊ะ	ตีมอปูโล๊ะ
สามสิบเอ็ด	ตีมาปูโล๊ะซาตู	ตีมอปูโล๊ะซอ
สามสิบสอง	ตีมาปูโล๊ะตัว	ตีมอปูโล๊ะควอ

๓

ภาษาไทย	ภาษามะลายากลาง	ภาษามะลายาพื้นเมือง
---------	----------------	---------------------

สามสิบสาม	ตีมาบูโลตีฆา	ตีหมอบูโล๊ะตีหมอ
สามสิบสี่	ตีมาบูโล่อำบัต	ตีหมอบูโล๊ะปะ
สามสิบห้า	ตีมาบูโลลีสมา	ตีหมอบูโล๊ะลีสมา
สามสิบหก	ตีมาบูโลอันนำ	ตีหมอบูโล๊ะแน
สามสิบเจ็ด	ตีมาบูโลตโย	ตีหมอบูโล๊ะตโย๊ะ
สามสิบแปด	ตีมาบูโลลาบ่น	ตีหมอบูโล๊ะลาแป
สามสิบเก้า	ตีมาบูโลซำมีลัน	ตีหมอบูโล๊ะซำมีแมแล
สี่สิบ	อำบัตปูโลห์	ปะบูโล๊ะ
สี่สิบเอ็ด	อำบัตปูโลซาคู	ปะบูโล๊ะซอ
สี่สิบสอง	อำบัตปูโลตัว	ปะบูโล๊ะตวอ
สี่สิบสาม	อำบัตปูโลตีฆา	ปะบูโล๊ะตีหมอ
สี่สิบสี่	อำบัตปูโล่อำบัต	ปะบูโล๊ะปะ
สี่สิบห้า	อำบัตปูโลลีสมา	ปะบูโล๊ะลีสมา
สี่สิบหก	อำบัตปูโลอันนำ	ปะบูโล๊ะแน
สี่สิบเจ็ด	อำบัตปูโลตโย	ปะบูโล๊ะตโย๊ะ
สี่สิบแปด	อำบัตปูโลลาบ่น	ปะบูโล๊ะลาแป
สี่สิบเก้า	อำบัตปูโลซำมีลัน	ปะบูโล๊ะซำมีแมแล

ภาษาไทย ภาษามะลายูกลาง ภาษามะลายูพื้นเมือง

ห้าสิบ	ลีมะบูโลห์	ลีมะบูโล๊ะ
ห้าสิบเอ็ด	ลีมะบูโล๊ะชาตุ	ลีมะบูโล๊ะชอ
ห้าสิบสอง	ลีมะบูโล๊ะตัว	ลีมะบูโล๊ะตูวอ
ห้าสิบสาม	ลีมะบูโล๊ะตีฆา	ลีมะบูโล๊ะตีฆอ
ห้าสิบสี่	ลีมะบูโล๊ะอำบัต	ลีมะบูโล๊ะปะ
ห้าสิบห้า	ลีมะบูโล๊ะลีมา	ลีมะบูโล๊ะลีมอ
ห้าสิบหก	ลีมะบูโล๊ะอันนำ	ลีมะบูโล๊ะแน
ห้าสิบเจ็ด	ลีมะบูโล๊ะตูโยห์	ลีมะบูโล๊ะตูโย๊ะ
ห้าสิบแปด	ลีมะบูโล๊ะลาบั้น	ลีมะบูโล๊ะลาเป
ห้าสิบเก้า	ลีมะบูโล๊ะซำมีลัน	ลีมะบูโล๊ะสะมีแล
หกสิบ	อันนำบูโลห์	แนบูโล๊ะ
หกสิบเอ็ด	อันนำบูโล๊ะชาตุ	แนบูโล๊ะชอ
หกสิบสอง	อันนำบูโล๊ะตัว	แนบูโล๊ะตูวอ
หกสิบสาม	อันนำบูโล๊ะตีฆา	แนบูโล๊ะตีฆอ
หกสิบสี่	อันนำบูโล๊ะอำบัต	แนบูโล๊ะปะ
หกสิบห้า	อันนำบูโล๊ะลีมา	แนบูโล๊ะลีมอ
ห้าสิบหก	อันนำบูโล๊ะอันนำ	แนบูโล๊ะแน

ภาษาไทย	ภาษามะลายูกกลาง	ภาษามะลายูพื้นเมือง
ทกลีบเจ็ด	อันนำบุโล้ตโยห์	แนบุโล๊ะตโย๊ะ
ทกลีบแปด	อันนำบุโล้ลาบั้น	แนบุโล๊ะลาแป
ทกลีบเก้า	อันนำบุโล้ชำมีลัน	แนบุโล๊ะสะมีแล
เจ็ดสิบ	ตโยห์บุโล้	ตโย๊ะบุโล๊ะ
เจ็ดสิบเอ็ด	ตโยห์บุโล้ชาตุ	ตโย๊ะบุโล๊ะชอ
เจ็ดสิบสอง	ตโยห์บุโล้ตั่ว	ตโย๊ะบุโล๊ะควอ
เจ็ดสิบสาม	ตโยห์บุโล้ตีฬา	ตโย๊ะบุโล๊ะตีผอ
เจ็ดสิบสี่	ตโยห์บุโล้อำบัต	ตโย๊ะบุโล๊ะปะ
เจ็ดสิบห้า	ตโยห์บุโล้ลีมา	ตโย๊ะบุโล๊ะลีมอ
เจ็ดสิบหก	ตโยห์บุโล้อันนำ	ตโย๊ะบุโล๊ะแน
เจ็ดสิบเจ็ด	ตโยห์บุโล้ตโยห์	ตโย๊ะบุโล๊ะตโย๊ะ
เจ็ดสิบแปด	ตโยห์บุโล้ลาบั้น	ตโย๊ะบุโล๊ะลาแป
เจ็ดสิบเก้า	ตโยห์บุโล้ชำมีลัน	ตโย๊ะบุโล๊ะสะมีแล
แปดสิบ	لابันบุโล้	ลาแปบุโล๊ะ
แปดสิบเอ็ด	لابันบุโล้ชาตุ	ลาแปบุโล๊ะชอ
แปดสิบสอง	لابันบุโล้ตั่ว	ลาแปบุโล๊ะควอ
แปดสิบสาม	لابันบุโล้ตีฬา	ลาแปบุโล๊ะตีผอ

ภาษาไทย	ภาษามะลายูกลาง	ภาษามะลายูพื้นเมือง
แปดสิบสี่	ลาบั้นปูโล้อำบัต	ลาแปปูโล๊ะปะ
แปดสิบห้า	ลาบั้นปูโล๊ะลีม่า	ลาแปปูโล๊ะลีมอ
แปดสิบหก	ลาบั้นปูโล้อันนำ	ลาแปปูโล๊ะแน
แปดสิบเจ็ด	ลาบั้นปูโล๊ะตูโยห์	ลาแปปูโล๊ะตูโย๊ะ
แปดสิบแปด	ลาบั้นปูโล๊ะลาบั้น	ลาแปปูโล๊ะลาแป
แปดสิบเก้า	ลาบั้นปูโล๊ะซามิลัน	ลาแปปูโล๊ะสะมีแล
เก้าสิบ	ซามิลันปูโล๊ะ	สะมีแลปูโล๊ะ
เก้าสิบเอ็ด	ซามิลันปูโล๊ะซาตู	สะมีแลปูโล๊ะซอ
เก้าสิบสอง	ซามิลันปูโล๊ะตัว	สะมีแลปูโล๊ะตูวอ
เก้าสิบสาม	ซามิลันปูโล๊ะตีมา	สะมีแลปูโล๊ะตีฆอ
เก้าสิบสี่	ซามิลันปูโล๊ะอำบัต	สะมีแลปูโล๊ะปะ
เก้าสิบห้า	ซามิลันปูโล๊ะลีม่า	สะมีแลปูโล๊ะลีมอ
เก้าสิบหก	ซามิลันปูโล๊ะอันนำ	สะมีแลปูโล๊ะแน
เก้าสิบเจ็ด	ซามิลันปูโล๊ะตูโยต์	สะมีแลปูโล๊ะตูโย๊ะ
เก้าสิบแปด	ซามิลันปูโล๊ะลาบั้น	สะมีแลปูโล๊ะลาแป
เก้าสิบเก้า	ซามิลันปูโล๊ะซามิลัน	สะมีแลปูโล๊ะสะมีแล
หนึ่งร้อย	ซาตูราโตส	ซาตูราโต๊ะหรือสะราโต๊ะ

ภาษาไทย ภาษามะลายูกลาง ภาษามะลายูพื้นเมือง

สองร้อย	ควัวราโตส	ควูวราโต๊ะ
สามร้อย	ติฆาราทิส	ติฆอราโต๊ะ
สี่ร้อย	อำบตราโตส	ปะราโต๊ะ
ห้าร้อย	ลิฆาราทิส	ลิฆอราโต๊ะ
หกร้อย	อันนาราทิส	แนราโต๊ะ
เจ็ดร้อย	ตฺยไหฺราทิส	ตฺยไยะราโต๊ะ
แปดร้อย	ลาบั่นราโตส	ลาแปราโต๊ะ
เก้าร้อย	ซำมีลันราโตส	สะมีแลราโต๊ะ
หนึ่งพัน	ชาตฺริบ	ชาตฺริบหรือสะริบ
สองพัน	ตฺวิริบ	ควูวริบ
หนึ่งหมื่น	ชาตฺลักชา	ชาตฺลสะขอหรือสละขอ
หนึ่งแสน	ชาตฺมีเลียน	ชาตฺบีลียง
สองแสน	ควัมมีเลียน	ควอบีลียง

๒. ว่าด้วยผักปลา

ภาษาไทย	ภาษามะลายูกลาง	ภาษามะลายูพนมเปญ
ผักกาด	โลบ็อก	ลอบาะะ
กะหล่ำปลี	กูบิส	กูบิห์
แตงกวา	ตีมนบาดัง	ตีมิงบาแต
สะตอ	ปัดไต	ปะตา
ลูกเนียง	ยือริง	ยือริง (พูดเป็นยือมิง)
หน่อไม้	รีมบน	รือบง (พูดเร็วเป็นรือบง)
ผักเสี้ยน	มามัน	มาแม
หอม	บาวังมีระห์	บาแวงแมเราะ
กะเทียม	บาวังปูเตะห์	บาแวงปูเตะ
ยอดถั่ว	บูโจ้กกาจัง	บูโจ้กาแจ
ถั่วฝักยาว	กะจิงปั่นยัง	กาแจปานแย
ตะไคร้	ซือโร (พูดเร็วเป็นซือโร)	ซือรา (พูดเร็วเป็นซือรา)
ข่า	ลั้งกะวะห์	ลือกะวะ
ขมิ้น	กูหยิต	กูยิ
พริกขี้หนู	ลาดาบุรงหรือจาไบบุรง	ลาดอบูรง

ภาษาไทย ภาษามะลายูกลาง ภาษามะลายูพื้นเมือง

พริกไทย	ลาตาดำ	ลาตอบีนา
ผักบุ้ง	กั๊งก	กากง
มะเขือยาว	ตรงปูเต๊ะห์	ตือรงกาดิง
มะเขือ	ตรง	ตือรง
มะเขือพวง	ตรงบลันดา	ตือรงแจแวง. ตรงม้งโง
ดอกแค	บุงาตรี	บุงอตือวี
ดอกขี้เหล็ก	บุงายาฮาร์	บุงยยะฮา
ยอดสะเดา	ปูโจ๊กสะแตร์	ปูโจะสะแต
ถั่วอก	เตาแม่	กาแจตูโม๊ะหรือกาแจจาเม๊ะ
ถั่วพู	กาจิงซีเร๊ะห์	กาแจซีเร๊ะ
บวบ	ปี่ฆาฆา	ฆาฆอ
มะระ	ปี่ยา	ปี่ยอ
ผักเขียว	ลาบูอาเขว	ลาบูอาเฮ
ผักทอง	ลาบูมานิส	ลาบู
ยอดมะม่วงหิมพานต์	ปูโจ๊กยังฆุส	ปูโจะกะแตแร
ยอดตำลึง	ปูโจ๊กฆำบัส	ปูโจะฆำมีะ
ผักต่าง	อูลัง ๆ	อูเล ๆ

ภาษาไทย ภาษามะลายูกกลาง ภาษามะลายูพื้นเมือง

ชิง	ฮาลียา	ลียอ
มะนาว	อาซาลีเฆานิมปีส	อาแซลลีมานี้ปี
มะขาม	อาซำเจ้าอา	อาแซจะลาหี
มันต่าง ๆ	อูบี ๆ	อูบี
ยอดมะกอก	ปูโจ๊กกันตานัง	ปูโจ๊ะกะคอนอง
ยอดผักกูด	ปูโจ๊กปากูร์	ปูโจ๊ะปากู
ใบ (ใบผักต่างๆ)	ดาฮัน	ตะฮง
ปลา(ทั่วไปหรือต่างๆ)	อีกัน	อีแก
ปลาดุก	อีกันก็ลลี	อีแกกะลี
ปลาหาง (ปลาช่อน)	อีกันฮารูวัน	อีแกแหว
ปลาหมอค	อีกันปูยู	อีแกปูยู
ปลาทู	อีกันต่าน	อีแกกะมง
ปลากะต๋	อีกันชีปัต	อีแกชีปะ
ปลาชะโด	อีกันตุมัน	อีแกตุแม
ปลาสร้อย	อีกันสลัด	อีแกสละ
ปลากวาย	อีกันบลิตา	อีแกบลิตอ
ปลาคะเพียน	อีกันตีบเบรา	อีแกบารา

ภาษาไทย ภาษามะลายูกลาง ภาษามะลายูพื้นเมือง

ปลากะพง	อีกันกากับ	อีเกากะ
ปลาเนื้ออ่อน	อีกันลาอิห์	อีแกลาเอ๊ะ
ปลาลัง	อีกันสลาว์	อีแกสะลา
ปลาอินทรี	อีกันตังมีรี	อีแกตือมีรี
ปลากุเลา	อีกันกูเรา	อีแกกูเรา
ปลาบู๋	อีกันอูบี	อีมูแกอี
ปลาโคก (หรือปลาโคบ)	อีกันลันตง	อีเกลานง
ปลากะทิง	อีกันตีสี่	อีแกตีสี่
ปลาไหล	บิลลต	บือลิ๊ะ
ปลากต	อีกันตูรี	อีแกบาโฮง
ปลากัด	อานะกาเรน	อานะคาแรง
ปลาฉลาม	อีกันยู	อีแกยู
กุ้ง	อูดัง	อูแด
ปลากะเบน	อีกันปารี	อีแกพารี
ปูทะเล	กิดำลาซด	กิตะลาโฮง
หอยกะพง	กูบ่ง	กูแป
หอยแครง	ควัง	กือเปาะ

๑๒

ภาษาไทย ภาษามะลายูกกลาง ภาษามะลายูพนเมือง

หอย	ปี้จัล	กระจา
หอยเสียบ	เอตัก	แอเต๊ะ
แมงดา (นา)	มีตา	แมะตอ
แมงดา (ทะเล)	บลังกัส	บะลาก๊ะ (พูดเร็วเป็นเบลกะ)
ปูม้า	กิดำเรย้ง	กิตะเรยง
ปูเค็ม	กิดำนิมปะห์	กิตะนิเปาะ
ปูดำ	กิดำอิดำ	กิตะอิดะ

๓. วาด้วยลัตัวต่าง ๆ

ภาษาไทย	ภาษามะลายูกกลาง	ภาษามะลายูพนเมือง
ช้าง	ฆายะห์	กาเย๊ะ
ควาย	ค็อว์บาว	กุนา
วัว	ลำบู	ลุม
ม้า	กตา	กตอ
หมู	บาปี	บาปี
สุนัข	อันยง	อายิง

ภาษาไทย ภาษามะลายูกลาง ภาษามะลายูพื้นเมือง

ห่าน	อั้งซา	อาซอ
เป็ด	อีเต็ก	อีเต๊ะ
ไก่	อายำ	อาแย
เป็ดชะวา (หรือเป็ดเทศ)	ชราดี	ชือราดี
เสื่อ	ฮารี่เมา	วีมา
กวาง	รูซา	รูซอ
กระต่าย	ฮาร์นั๊	ฮาระนะ
กระเจง	ปลันตก	ปลาโน๊ะ
แพะ	ก่าเบ็ง	กาเม็ง
แกะ	บรี ๆ	บรีง
แมว	กูจิง	กูจิง
ลิง	เกอรา	ค็อวอ
ค่าง	ลูตง	ลูตง
ชะนี	มาวัล	มาวอ
งู	อูลาร์	อูลา
นก (ทั่ว ๆ ไป)	บุง	บุง
นกเขา	บุงกะตุไตร์	บุงตีเต

ภาษาไทย ภาษามะลายูกลาง ภาษามะลายูพื้นเมือง

นกเป้ล้า	บุงปุนาร์	บุงปุนา
นกพิลาป	บุงมาร์ปาตี	บุงปาตี
นกยุง	บุงมีระ	บุงมือเราะ
นกกระจอก	บุงเจียะรุม่า	บุงตีเยาะรุม๊ะ
นกกรงหัวจุก	บุงมะรีโปะ	บุงมูโบโยมา
นกขุนทอง	บุงเตียง	บุงตีโยง
หนู	ตักล	ตัก
สิงห์โต	ซิงา	ซิงอ
จระเข้	บัวยา	บอยอ
ยุง	ยามัก	ยาเมาะ
วัน	ริงจิตหรืออาฬัส	ป๊ะหรืออาฬะ
มด	ซุ่มต	ซื่อม
หมี	บรูวัง	บรูแวง
ตะกวด	เปี้ยว็อก	แยะเวาะ
แย้	เปี้ยว็อกปาเซร์	แยะเวาะปาเซ
เม่น	ลันตอก	ฉาเนาะ

ภาษาไทย ภาษามะลายูกกลาง ภาษามะลายูพื้นเมือง

แมลงวัล	ลาลัต	ลาละ
ตะเข็บ	ลิบัน—ตัง	ลิแป
อีกา	มาหมอก	มาฆะ
แรด	บาตัก	บาเตาะ
ต้อ	ตีบวน	ตะบวน
ผิง	มาตุ	มาตุ
ทาก	ปาจัต	ปาจะ
ปลิง	ลีตะห์	ลีเตาะ
งูเห่า	อูลาร์ตัง	อูลาสะโนะ
งูเหลือม	อูลาร์ชาวา	อูลาชาวอ
งูพริก	อูลาร์บิแลรง	อูลาแลระ
ตะกแตน	บลาลัง	บลาละ
หนอน	อูลาด	อูละ
หนอนคัน	อูลาดบูล	อูละกาตา
งูจงอาง	อูลาร์ชโลว์	อูลาสะลอ

๔. ว่าด้วยสิ่งธรรมชาติ

ภาษาไทย	ภาษามะลายูกลาง	ภาษามะลายูพนมเมือง
ภูเขา	บูกต	บูเกะ
เนินสูง	บังโกล	บาโง
แม่น้ำ	ซูง	ซุง
ลำคลอง	อาน็อกซูง	อานะซุง
ลำธาร	จาวอก	จาเราะ
บึง	กบัง	ลาฮา กูแบ
ถ้ำ	ซูลา	คูว
หิน	บาตู	บาตู
เกาะ	ปูเลา	ปูลา
แหลม	ตันยง	ตายง
ทะเล	ลาฮต	ลาโฮะ
ชายทะเล	บันได	ปาตา
ลม	อานิง	อานิง
ดิน	ตานะห์	ตานะ
ไฟ	อาปี	อาปี

ภาษาไทย	ภาษามะละยากลาง	ภาษามะละยาพื้นเมือง
น้ำ	อาเยร์	อาแฮ
ดินทราย	ตาน๊ะปาเซ	ตาน๊ะปาเซ
ดินเหนียว	ตาน๊ะเลียด	ตานะลิยะ
ดินโคลน	ตะนะสลุค	ตานะสลุ
โลก	คุนเนีย	คูนียอ
พายุ	รีโบต	รีโปะ
พระอาทิตย์	มาตาฮารี	มาตอฮารี
พระจันทร์	บุลัน	บุแล
ดาว	บินตัง	บีเต
ป่า	ฮูตัน	ฮูแด
ฟ้า	ลางิด	ลางิ
ร้อน	ปานัส	ปานะ
หนาว	ซีหยัก	ชะโยะ
ฝน	ฮูยัน	ฮูแย
น้ำค้าง	อาเยร์อิมบน	อาเฮโมง
น้ำแข็ง	อาเยร์บาตู หรือ “ไอซ์”	อาเฮบาตู
อากาศ	ฮูตารา	ฮูตารอ

ภาษาไทย ภาษามะลายูกลาง ภาษามะลายูพื้นเมือง

ฟ้าแลบ	กิลัต	กิละ
จันทร์ปราคา	มืรอาเนาบูลัน	บูแลกีรานอตาวิ
สุริยุปราคา	ฆรานามาตาฮารี	กียรานอตาวิ
ฟ้าขึ้น	อาเยร์ปาซัง	อาเฮปาแซ
น้ำลง	อาเยร์ซุรุต	อาเฮซุรุ
น้ำท่วม	อาเยร์บะห์หรือคาเยร์บิซา	อาเฮเบาะ
เหมืองแร่	เกลียณ	กะลีแย
แร่ดิบๆ	บียิส	บียี
ทอง	อำมัส	มีะ
เงิน	เปร์ก	แพเราะ
ตะกั่ว	ติมะห์	ติเมาะ
ทองแดง	คำมาซาเมวาท	ตะมาขอแมเราะ
ทองเหลือง	คำมาฆากูนิง	ตะมาฆอกูนิง
ทองปรวน	อำมัสปูเต๊ะ	มีะปูเต๊ะ
เหล็ก	บีสซี	บือซี
นิล	มาตานีล้า	มาตอนีลา
เพชร	มาตาอินตัน	มาตออีเต

ภาษาไทย ภาษามะละยากลาง ภาษามะละยาพื้นเมือง
 นาก ตัวซา คอซอ

๕. ว่าด้วยของป่าและผลไม้ต่าง ๆ

ภาษาไทย	ภาษามะละยากลาง	ภาษามะละยาพื้นเมือง
หวาย	รอตัน	รอตเต (ฆอตอ)
ไม้ตะเคียน	กายูซิงกาล	กายูซิงา
ไม้หลุมพอ	กายูมาร์เบา	กายูมือบา
ไม้คำเสา	กายูดำซุ	กายูตะมูซุ
ชันตะเคียน	คามาร์ซิงกาล	คามาชิงา
ไม้ไผ่	บูโลห์	บูโล๊ะ
ไม้เหลาะอะโอน	บาตังนึ่ง	กายูนึ่ง
ไม้ประดู่	กายูสนอร์	กายูสะนอ
รากไม้	อาการ์กายู	อาากากายู
เปลือกไม้	กูเล็ตกายู	กูเละกายู
อ้อย	ตีบบู	ตีบู
ทุเรียน	ตุเรียน	ค็ือรีเเย

ภาษาไทย ภาษามะลายูกลาง ภาษามะลายูพนมเปญ

มั่งคุด	มั่งขิส	บูเวาะสะตอ
กลางสาด	ลั่งลัด	ลาสะ
ลูกเงาะ	รำโป้ตัน	เมาะเต
จำปาตะ	จำปัดัก	จำปาเคาะ
แตงโม	ตะมีกาด	ตีมุงจันอ
ส้มโอ	ลีเมาชีนา	ลีมาจันอ
ส้มจุก	ลีเมาะบันนาวาร์	ลีมายือโบ
กล้วยน้ำว้า	ปีซังกลัดอาเยร์	ปีแซคละอาเฮ
กล้วยน้ำว้า	ปีซังกลัดบารัต	ปีแซคละบาระ
กล้วยนางยา	ปีซังรายา	ปีแซรายอ
กล้วยหอม	ปีซังbunga	ปีแซbungo
น้อยหน้า	บัวห์โนนา	บูเวาะลอแน
ทุเรียนเทศ	ตูเรียนบุรง	ตือรีเยฮาปอ
ลิ้นจี่	เล็นจี	ลิจิ
มาม่วง	มาปลำ	บูเวาะปะโฮ๊ะ
		(พูดเร็วเป็นข่าว)

ภาษาไทย	ภาษามะลายูกกลาง	ภาษามะลายูพื้นเมือง
ละมุด	บัวห้มาจ้ง	บุเว๊ะมาแจ
มะปราง	บัวห้สตา	บุเว๊ะสะตา
สัปรส	น่านัส	ลาน้ำ
กะท้อน	บัวห้สึดโตล	บุเว๊ะสะโต
ลำไย	บัวห้บินยาล	บุเว๊ะบินยา
ลูกกาแฟ	บัวห้คะวา	บุเว๊ะคำวอ

๒. ว่าด้วย วัน เดือน ปี เวลา

ภาษาไทย	ภาษามะลายูกกลาง	ภาษามะลายูพื้นเมือง
วันเสาร์	ฮารีซัปตุ	ฮารีสะตุ
วันอาทิตย์	ฮารีอาฮัต	ฮารีอาฮะ
วันจันทร์	ฮารีอิสนัย	ฮารีอิสนา
วันอังคาร	ฮารีซัลลาซาร์	ฮารีสะราชอ
วันพุธ	ฮารีราบู	ฮารีราบู
วันพฤหัสบดี	ฮารีคอมมิส	ฮารีคามิ
วันศุกร์	ฮารียามะอัด	ฮารียิมมะอะ

ภาษาไทย ภาษามะลายูกลาง ภาษามะลายูพื้นเมือง

เดือนอ้าย	บุลันชาตุ	บุแลชาตุ
เดือนยี่	บุลันควา	บุแลควอ
เดือนสาม	บุลันตีฆา	บุแลตีฆอ
เดือนสี่	บุลันอำบัต	บุแลปะ
เดือนห้า	บุลันลัมา	บุแลลีมอ
เดือนหก	บุลันอันน้ำ	บุแลแน
เดือนเจ็ด	บุลันตโยห์	บุแลตโย๊ะ
เดือนแปด	บุลันลาบัน	บุแลลาแป
เดือนเก้า	บุลันชำมีลัน	บุแลสะมีเล
เดือนสิบ	บุลันชบุโลห์	บุแลสบุโล๊ะ
เดือนสิบเอ็ด	บุลันซบัลล์	บุแลสะบลิ๊ะ
เดือนสิบสอง	บุลันควาบลิ๊	บุแลควอบลิ๊ะ
ปีชวด	ตาฮนดิงกา	ตาฮงตักุ
ปีฉลู	ตาฮนลัมบู	ตาฮงลุม
ปีขาล	ตาฮนฮารีมาว	ตาฮงรีมา
ปีเถาะ	ตาฮนปลันตัก	ตาฮงปลาโน๊ะ
ปีมะโรง	ตาฮนอุลาริบีซาร์	ตาฮงอุลาบือซา

ภาษาไทย	ภาษามะลายูกกลาง	ภาษามะลายูพื้นเมือง
ปีมะเส็ง	ตาฮนอูลาร์ก็เจด	ตาฮงอูลากะจิ
ปีมะเมีย	ตาฮนกุตา	ตาฮงกุตอ
ปีมะแม	ตาฮนก่าเบ็ง	ตาฮงกาเม็ง
ปีวอก	ตาฮนเคอรา	ตาฮงคิออ
ปีระกา	ตาฮนอ้าย	ตาฮงอ้าย
ปีจอ	ตาฮนอันยง	ตาฮงอายัง
ปีกุล	ตาฮนคาคุรา	ตาฮงคุรอ
พฤษภาคม	เบชะฮารี	แอเสาะ
มิถุนายน	ลูชา	ลูชอ
มกราคม	ตุลัต	ตุลล
มกราคม	ตุเลน	ตุเล็ง
เมษายน	คัลมาเร็น	กะมาเรง
พฤษภาคม	คัลมาเร็นตุล	กะมาเรงตุล
เดือนนี้	บุลันอีนี้	บุแลนิง
เดือนหน้า	บุลันตะบัน	บุแลตะแป
เดือนก่อน	บุลันคาฮูลู	บุแลคูลู
ปีก่อน	ตาฮนอีนี้	ตะฮงนิง

ภาษาไทย ภาษามะลายูกกลาง ภาษามะลายูพื้นเมือง

ปีกลายนี้	ตาฮนยังลัปสอีน	ตาฮงลาฮูนิง
ปีหน้า	ตาฮนตะบัน	ตาฮงตะแป
ปีกลายก่อนโน้น	ตาฮนตาฮล	ตาฮงลาฮูนง
เวลาเช้าตรู่	วกตุดีโนฮารี	วกตุดีนาฮารี
เวลาเช้า	วกตูปาซี	วกตูปาซี
เวลาสาย	วกตุดึงงาห์ฮารี	วกตุดือเงาะฮารี
เวลาเที่ยง	วกตุดิมบง	วกตุดารีบะติริ
เวลาบ่าย	วกตุดิฮะโฮว	วกตุดารีละโฮ
เวลาเย็น	วกตูปตัง	วกตูปะแต
เวลาตะวันตก	วกตุดาฮัก	วกตุดารีอาซา
เวลาค่ำ	วกตุมาลำ	วกตุมาละ
เวลาหัวค่ำ	วกตูปตังฮารี	วกตูปะแตฮารี
เวลากลางดึก	วกตุดึงงาห์มำล่ำ	วกตุดือเงาะมาแล
เวลาค่อนรุ่ง	วกตุดูไบท์	วกตุดูไบะ
เวลาใกล้รุ่ง	วกตูปายาร์	ปือเงาะปายา

ภาษาไทย	ภาษามะลายูกลาง	ภาษามะลายูพื้นเมือง
ตะกั้น	สือยบั้น	สะนิง
เตี้ยวน	สการัง	ลอนิง
ก่อนั้น	ลูลุปานอีนี	ตุลุปาดอนิง
หลังไปจากนั้น	กำเตียนปานอีนี	กะติแยปาดอนิง
ยาม (เวลา)	เปอเรียน—มาซา	บือแย—มาซอ
หน้าหรือฤดู	มุเซ็ม	มุเซ็ง

๗. ว่าด้วยอวัยวะต่าง ๆ ของร่างกาย และการสัมผัสการแสดงของร่างกาย

ภาษาไทย	ภาษามะลายูกลาง	ภาษามะลายูพื้นเมือง
ผม	รำบัต	ราโมะ
ศีรษะ	กิปาลา	กะปาลอ
หน้าผาก	ดาฮีร์	ดาฮี
ขนตา	บลูมาตา	บลูมาตอ
ตา	มาตา	มาตอ
หู	ตี่ลิ่งา	ตะลิ่งอ

ภาษาไทย ภาษามะลายูกลาง ภาษามะลายูพื้นเมือง

จุมก	อีตง	อีตง
แก้ม	บีบ	บีบ
คาง	ดาฆู	ดาฆู
หนวด	มิไซ	มีซา
เครา	ยังโงด	ยาโงะ
คอ	ตีกอก	ตีเกาะ
ช่วงคอ	แลแฮร์	ละแฮ
ลูกกระตือรือ	ฮัลกม	บาเตลือกง
คิ้ว	กินนิง	กือนิง
หน้าอก	คาคา	คาคอ
นม (ผู้หญิง)	แตแตะ	กอแปะ
กระดูกซี่โครง	ตุล้งรังกา	ตุลเกือรากอ
หัวใจ	ยันตง	ยาดง
ปอด	ลิมปา	จะลีปอ
ท้อง	ปรวด	พือโระ
ขา	พะฮา	พะฮอ
น่อง	ปรวดบีตัส	พือโระปือตัส

ภาษาไทย	ภาษามะลายูกกลาง	ภาษามะลายูพื้นเมือง
หน้าแข้ง	ตุลึงกรัง	ตุแลค็อริง
หัวเข่า	ลูตุค	ปาลอลตุ
ตาตุ่ม	มาตากากี, บูกูลาลิ	มะตอกะจา, บูกูลาลิ
ขี้น	ตุมิต	ตุมิ
เท้า	กาก็	กาก็
หัวไหล่	บาว	บาฮู
แขน	ลึงงัน	ลือแง
ข้อศอก	ซิก	ซิก
ข้อมือ	ปี้รฆลังัน	ซื่อเลตาแง
ฝ่ามือ	ตาปอกตางัน	ตาเปาะตาแง
นิ้วแม่มือ	อึบุดางัน	อึบุดาแง
นิ้วชี้	ยาริตะลุนโญะ (ยาริ-นิ้ว)	ยาริตะลุนโญะ
นิ้วกลาง	ยาริฮันตู	ยาริฮาคู
นิ้วนาง	ยาริมานิส	ยาริมานี
นิ้วก้อย	ยารีกะลิกิง	ยารีกะลิกิง
ปาก	มูโลด	มูโล๊ะ
ลิ้น	ลิตะห์	ลิตะอะ

ภาษาไทย ภาษามะลายูกกลาง ภาษามะลายูพนมเมือง^๕

พัน	มีผี (ออกเสียงตัว G)	มีผี
จับดู	บีม้งเตงโงะ	กือแมแตงะ
คลำดู	ย่ำมะห์เตงงะ	ยาเมาะแตงะ
เห็น	นำปะ	นาเปะ
ไต่ยีน	คิงง่าห์	ตืองา
กัด	มีมิต	กีกะ
ชิม	กีกั๊	กือจะ
จูบ	จียม	ชียุม
คม	ฮือตู	ฮือตู
เดิน	ยาลัน	ยาแล
ขึ้น	บารดีรี	บะดีรี
นั่ง	คูโดก	คูโคะหรือยาเตะ
นอน	ตีโดร์	ตีโต
วิ่ง	ลารี	อุงา
ชำเลื่องตา	กรือลิง	กือลิงมาตอ
พูด	จากับ	คูโตหรือแกแจะ
คำนับ	คุนโตะ	ตูโนะ

หอสมุดแห่งชาติ

๒๕

ภาษาไทย	ภาษามะลายูกลาง	ภาษามะลายูพื้นเมือง
ยัม	ซันยุม	ซอຍ
หัวเราะ	กือตาวาหรือผละ ๆ	ชูกอ
หลับตา	บียามาตา	บือแยมาตอ
ส่ายหน้า	กูลิงมูกา	ปาเลงมูกอ
พะยักหน้า	อั้งโผด	ฮาโงะ
หลบตา	ปาเลงมูกา	ปาเลงมูกอ

๘. วาดวยยวดยาน

เครื่องยนตร์ รดยนตร์

ภาษาไทย	ภาษามะลายูกลาง	ภาษามะลายูพื้นเมือง
เรือ	ปราฮู	ปราฮู
เรือจ้าง	ปราฮูปั่นน้ำบัง	ปราฮูตาแม
เรือยนตร์	มุตูไบต	ปราฮูมุต
เรือไฟ	กาปาลอปปี้	กาปาลอปปี้
เรือยนตร์	เกรตา	มะตุกาหรือแกรตอ
รถจักรยานยนตร์	มอเตอไซคาร์	มุตูชีกา

ภาษาไทย ภาษามะลายูกกลาง ภาษามะลายูพนมเมือง

รถจักรยาน	ไบซีคาร์	ไบซีกา
เกวียน	กีเรตาลำปู	แกรตอลุมู
รถสามล้อ	แท็กซี่	แท็กซี่
ไม้พาย	ปงาโยะห์	ปราวะยะ
ไม้ถ่อ	กายูฆาละห์	กายูกาเลาะ
แจว	ดายง	แลซอหรือดายง
ค่าจ้างเท่าไร	ตำบั้งบิราปา	ตาแมมือราปอ
บรรทุกคนได้เท่าไร	หมวดบิราปาโอวัง	บุเล๊ะมูะออแรบิราปอ
หม้อเบตเตอร์	ปรูโยะเบตเตอร์	ปูโยะอาบี
น้ำมัน	มินญะ	มินเยาะ
น้ำมันเบนซิน	มินญะเบนซิน	มินเยาะเบนซิน
น้ำมันหยอดเครื่อง	มินญะสะเลนคาร์	มินเยาะสะแลนา
กุญแจเลื่อน	ชีปานา	สะปานา
ยางใน	ตายาตาลำ	กือเตาะตาแล
ยางนอก	ตะยาลูวาร์	กือเตาะลูวา
ล้อ	ลูตาหรือรูตา	ลือริงหรือลูตอ
ปะยาง	ตาปงตายา	ตาปงมีเตาะ

ภาษาไทย	ภาษามะลายูกลาง	ภาษามะลายูพื้นเมือง
ลูกปลาย	บียิปูรู	บูเตกาแจ
บังโกลง	มะฆัด	มะฆะ (ออกเสียงให้หนัก)
กะจก	จรมิน	จุมิง
กระดิ่ง	ลนเง็งหรือโลเง็ง	ลนเง็ง
ห้ามล้อ	เบร็ค	เบระ
มาซิ	มารีละห์	มารีละ
ขึ้นที่นี้	ไนกซีนิ	ไนซีนิง
ไปที่นั่น	เปอระซีซีตู	กีซีตู
ดับเครื่องประเดี้ยว	ปาต่าเอ็นเย็นสะกียับ	มาตีเอนเย็นสะบีตา
รอบประเดี้ยวได้ไหม	นันตีสะกียับบูเลห์กะห์	นาตีสะบีตาบูเล๊ะกะ
ซัซซำ ๆ หน่อย	บาวะปลาฮัน ๆ ซีกิด	บอเวะลามะ ๆ ซีกิ
ลงที่นั่น	ตูรนต์ซีตู	ตูรงซีตู
รดแปดสับ	เกรดาลาปุ่นสะแล้นตา	มะตุกาลาแบสะแลนา
บรรทุกของได้ไหม	หมวดบารังบูเลห์กะห์	มูวะบาแรบูเล๊ะกะ
วิ่งวันละกี่เที่ยว	ลาวีราปาเตร์ตซารี	ลวีบือวราปอติอระซารี
ค่าทะเบียนเท่าไร	บือราปาฮะวีมาเลเซ็น	ฮารีฆอแลแซงบือวราปอ

ภาษาไทย	ภาษามะลายูกกลาง	ภาษามะลายูพื้นเมือง
จ้ายกเครื่อง	อุปะหังกัตเอ็น	อุเป๊ะอากาเอนเอนบู
ได้ไหม	เย็นบูเลห์กะห์	บูเล๊ะกะ
ซีลอร์ดจักรยาน	ลีต๋ไบชีกา	ลีต๋ไบชีก้า
จานจักรยาน	ปี่ริงไบชีคา	ปี่ริงไบชีกา
สูบ	ปัมหรือหมบาร์	คุมหรือปัม
สูบลม	ปัมอานิน	คุมอานิง
ยางปะ	ซีต๊ะต่าปง	กิต๊ะต่าปง
รถใหม่	เกรตาบารุ	มาตุกาบารุ
รถเก่า	เกรตาบุรูก	มะตุกาปูโระ
ไปเลยใหม่	เปอรซีสลากะห์	ซีสลเลุก้า
ไปเลย	เปอรซีสลาลู	ซีสลาลู
เวียนอีกไหม	ปุงชิงลาซีกาห์	ปุงชิงละซีกะเต๊ะ
ไม่เวียนแล้ว	ต๊ะต๊ะปุงหะห์	ต๊ะปุงเต๊ะ
	หรือต๊ะปุงต๊ะ	
เติมน้ำมันอีก	ตาโรมินญะ-	บูโป๊ะมิน ยาสะบี
ประตีย์ว	สะบีตาร์ลาซี	สะบีตาลาซี
คนเต็มแล้ว	โอรังซุดาบินนะห์	ออแนบีนะเต๊ะ

ภาษาไทย	ภาษามะลายูกลาง	ภาษามะลายูพื้นเมือง
บรรทุกไม้จั่วแล้ว	หมวดซุตะห์ซาร์ต	มูวะตะติลู้เต๊ะ
ขอโทษ	มินตะมะฮัฟ	มีเตาะมาฮ๊ะ
บรรทุกเกินถูกปรับ	หมวดลีเบะห์กีนาคีนตา	มูวะลือเบะกะนอกฮูกง
ชอบใจ	ตรีமாகาเซห์	ตรีมอกาเซ๊ะ
คนขี้บรด	โอริงบาวะเกรตระ	ออแรบอเวะมากุกา
	หรือไทรบา	หรือไทรบา
ลูกน้อง	เกรนตามาตุกา	กาแรนามาตุกา
สวนทาง	ลีลีเซยาลัน	ชะลีเซยะแล
หลีกทาง	ซิมบั้นยาลัน	ซีแปยาลแล
จอตรด	ซิงมะห์เกรตา	ซีเง๊ะเกรตอ

บทที่ ๒ ว่าด้วยการค้า

หมวด ๑ ว่าด้วยข้อสินค้าและการซื้อขาย

ภาษาไทย	ภาษามะลายูกลาง	ภาษามะลายูพื้นเมือง
รองเท้าผ้าใบ	กาซุดกาเฮน	กาโชะกาเฮง
รองเท้าหนัง	กาซุดกูเล็ด	กาโชะกาบะลุลแล

ภาษาไทย	ภาษามะลายูกกลาง	ภาษามะลายูพื้นเมือง
เกียะ	กาสุตายุ	ตือราเปาะ
รอง.ทำตะ	สลีปาร์หรือเซเร็ด	สะลีปา
ถุงเท้า	ซารงคากี	สะตุเกง
เสื้อชั้นใน	บายุดาลำ	บายุดาแล
เสื้อชั้นนอก	บายูไค้ท	บายูโกะหรือบายูลูวา
เสื้อเชิ้ต	บายูกำแมยา	บายูกะแมยอ
เสื้อยืด	บายูปานัส	บายูปานะ
กางเกงชั้นใน	สลูวาลำ	สลูวาดาแล
กางเกงขาสั้น	สลูวาเป็นแต่ก	สลูวาดาซาเปาะ
กางเกงขายาว	สลูวาบันยัง	สลูวาลาไบะ
กางเกงทำงาน	สลูวากรียา	สลูวายรียอ
กางเกงแพร	สลูวาร์ไพร	สลูวาฟือแร
เข็มขัด	ตาลีบีฆัง	ตาลีบีเง
หมวก	ซอังกือก	ซอเกาะ
กระดุมเสื้อ	กันจิงบายู	กาจิงบายู
นาฬิกาข้อมือ	ย่ำตางัน	แยตางง
นาฬิกาพก	ย่ำโปเก็ด	แยปอเกาะ

ภาษาไทย	ภาษามะลายูกลาง	ภาษามะลายูพื้นเมือง
แหวน	จินจิน	จีจิง
ต่างหู	ซูบั้ง	ซูแบ
สร้อยคอ	วันไตแลแฮร์	ตาลีติกเกาะ
น้ำหอม	อาเยบาร์ฮู	อาเฮบาฮู
แฮร์ครีม	มินญะร่าไบต	มีเยะร่าโมะ
หวี	ซีกัตร่าไบต	ซีเซ
แป้ง	บัตะ	บัตะอะ
ผ้าเช็ดหน้า	กาเฮนชาปูตางัน	กาเฮงชาปัมูคอ
ผ้าห่ม	กาเฮนสีลิมุด	กาเฮงสะลิมู
ผ้าห่อของ	กาเฮนบกุกุส	กาเฮงมาเน
ผ้าขาวม้า	กาเฮนบาชะห์	กาเฮงมานี
ผ้าขาว	กาเฮนปูเต๊ะ	กาเฮงปูเต๊ะ
ผ้าดำ	กาเฮนฮัตดำ	กาเฮงฮัตเต
ผ้าใส่รอง	กาเฮนชารง	กาเฮงชาลง
ผ้าปูาน	กาเฮนจูกิง	กาเฮงสะกอแจง
ผ้าไหม	กาเฮนสีตวา	กาเฮงสะตือรือ

ภาษาไทย	ภาษามะลายูกกลาง	ภาษามะลายูพื้นเมือง
ผ้ากำมะหยี่	กาเฮนบาลตู	กาเงบือระตู
ผ้าสักหลาด	กาเฮนตูวิต	กาเงตูวิ
ผ้ามุ้ง	กาเฮนกี้ล้าบู	กาเงกะลามู
ผ้าขนั้มัน	กาเฮนมินญะ	กาเงมือเตาะ
ดินสอ	เพนเซ่น	กาเง
ปากกา	เพน	กาเงดาระ
สมุด	บุก	โบ
กระดาน	กาวิตัส	กรีเตะ
หนังสือ	ซูร์ต	ซูระ
น้ำหมึก	ตะหวัด	อาเอะตาวะ
ไม้บรรทัด	กาญูโรล	กาญูระตา
ยางลบ	มีตะห์ซาบูหรือบีมาดำ	มีอเตะซาบู
มีดพับ	บีเซาลีบัต	บีชาลีปะ
มีดตัดยาง	บีเซาโปตงมีตะห์	บีชามอต้อง
เข็มเย็บผ้า	ยารมยาเห็ด	ยารงยาเฮะ
พริ้ว	บีเซาะปารัง	บาเหยาะ
ขวาน	กาป็อก	กาเปาะ

ภาษาไทย	ภาษามะลายูกลาง	ภาษามะลายูพื้นเมือง
จอบ	จังก	เจาะจาโก
เสียม	ปึงฆาลี	เจาะจาโก
เลื่อย	ฆารี่ฆายี่	ฆายี่
ส่ว	ปาฮัด	ปาฮะ
กบ	กิตตำ	กือแต
หัวหมู	ตึกฆาลา	ปะนอเลาะ
ผาน	ไป	พะฮา
หางยาม	นายน	นาแย
คันไถ	นังฆร	นางา
สับ	ซาบ	ซาบง
ยา	อูบัต	อูบะ
กุญแจ	กุญจี	อะเนาะกุจี
ไฟฟ้าเดินทาง	ลำปู้จิตหรือตอสไลด์	ป्लीคอปี้จิ
ถ่านไฟ	บิตรี	อูบะป्लीตอ
หัวไฟ	เมนโตลหรือบัล	ไปป्लीตอ
ไม้ขีดไฟ	มัจชีสหรือฆูรสาบี	แมะชะ
ไม้ขีดไฟเบนซิน	มัจชีสเบนซิน	แมะชะเบนซิน

ภาษาไทย ภาษามะลายูกลาง ภาษามะลายูพื้นเมือง

ตลอดค้าย	บีนนัง	บือแน
เชือก	ตาลี	ตาลี
เทียนไข	เดียน	ติแย
ลวด	กาวัตหรีวตาไว	บือซีตาวา
สังกะสี	บือซีเซิน (ZEN)	บือซีเยง
โซ่	รันไต	ราตา
สารส้ม	ดาวัส	ดาวีะ
ขี้ผึ้ง	ลีเลง	ลีเลง
ตะไกรตัดผม	มูตังจัน	มูตังเง
ตะไกรบัตตะเลี่ยน	บัตตะเลี่ยนหรือมีซัน	มีซิงราโมะ
ตะไกรหนีบหมาก	กาจิบ	จือ ล๊ะกาดี
เขียนหมาก	ชวานา	จือรานอ
แห	ยาลา	ยาลอ
ปลากระป๋อง	อีกันชาดิน	อีแกกอบี
ชา	เตห์	แด
น้ำตาลทราย	มูลา	ชากา
น้ำปลา	อาเยร์กัจับหรือเตายุ	อาเอะกัจะ

ภาษาไทย ภาษามะลายูกลาง ภาษามะลายูพื้นเมือง

กะเทียมตอง	บาวังยีโรก	บาเวียโระ
กานพลู	บุงาจิงเก้	บุงอจือแกะ
กำยาน	กำมียาน	กะมีแย
พริกไทย	ลาตาดิคำ	ลาตวบือนา
ดาบ	ปากู	ปากู
แก้วน้ำ	พลัด	พลัด
ถ้วยน้ำชา	จาวัง	จาแว
จาน	ปี่ริง	ปี่ริง
ชาม	ปี่พัน	ปี่เง
ช้อน	ชูดหรือจำจา	ชูด
ช้อนยาง	ชูดมีตะห์	ชูดมีเต๊ะ
หม้อ	ปรูโยะ	ปรูโยะ
ผักชี	กตุมบาร์	ตุมา
ถ้วย	มิงโกะ	มาโอะ
หม้อทอง	ปรูโยะคำมาฆา	ปรูโยะตะมาฆา
กะทะ	กัวลี. โบใหญ่เรียก	กอลี ถ้าโบใหญ่เรียก
	“กาวะห์”	กาเว๊ะ

ภาษาไทย	ภาษามะลายูกลาง	ภาษามะลายูพื้นเมือง
ปิ่นโต	ม้งโกเตงคัตหรือซียาร์	เตเตเกะ
เหยือกน้ำ	หยิกอาเย	ยะหรือยิ
คนโท	จัก	ฆอฆะ
กาน้ำ	กินดีอาเยร์	แตกกินนี
กาแฟ	โกปี	กอบี
ตะเกียง	ปลีตา	ปลีตอ
ไส้ตะเกียง	ซุมบูปลีตา	ซุมบูปลีตอ
หลอดตะเกียง	จามันนีหรือจ่าปลี	ลอมองปลีตอ
เบ็ด	บันจิง	มาตอกาแฮ
ร่วม	ปายง	ปายง
เส้นฝั้น	บายูฮุยัน	บายูฮุแย
ขนมปัง	รูตีหรือบิสกิต	ลอคีหรือบิสกิต
ยาบางกอก	ตะบาเกาเบ็งกอก	ตะบากาบาเกะ
ยาฉุน	ตะบาเกากายา	ตะบากาลายา
ยาแก้ปวดท้อง	อุบันชาเก็ดปรต	อุบาเสเกาะปือโระ
ยาแก้ปวดศีรษะ	อุบัตชาเก็ดกีปาလာ	อุบะชาเกะปาลอ
ยาแก้ริดสีดวง	อุบัตสะดวง	อุบาสะตุแวน

ภาษาไทย	ภาษามะลายูกลาง	ภาษามะลายูพื้นเมือง
ยากรัษย์	อุบัตอานิงชูชง	อุบะอานิงชอชอง
ยาบาดแผลสด	อุบัตูลกา	อุบะลกอ
ยาแผลเปื่อย	อุบัตบุรด	อุบะบุโระ
ยาแก้ไอ	อุบัตติมา	อุบะตือแม
ยาลม	อุบัตอานิง	อุบะปี้เต
ยาไอ	อุบัตบาโตก	อุบะบาโต๊ะ
ยากุศุเคราะห์	อุบัตปุรุ	อุบะปุรุ
ร่มผ้า	ปายงกาเฮน	ปายงาเฮง
ร่มแพร	ปายงชัตรา	ปายงพีแระ
ถุงมือ	ชารงตางัน	ชารงตาเง
ลูกชนไก่	บักซ์ชัตตะกัลล	บูกะวะระลูอาแย
ตะกร้า	ราหม่า	ราฟอ
ลูกตะกร้อ	บักซ์เซปะราฆา	บูกะวะระแซเปาะ
ลูกฟุตบอล	บอลลาแซบัต	บูกะวะระระโบ
จักรเย็บผ้า	มีชินยาเอ็ด	เอ็งเย็งยาเฮะ
น้ำหวาน	อาเยร์มานิส	อาเฮมานี

ภาษาไทย ภาษามะลายูกกลาง ภาษามะลายูพื้นเมือง

บุหรีไบตอง	รอกอกตาฮนปีซัง	รอกะตาฮงปีแซ
กะโดน	กิตโตล	กะโต
น้ำมันทาไม้	บาร์เนส	มินเยาะกะยู
ชื้อ	บลิ	บิลี
ชาย	ยวาล	ยวาว
ทุน	มอดาล	มอดา
กำไร	ลาบา	ลาบอ
ขาดทุน	รูสี	รูสี
ไม่มีกำไร	ตะฮุนตง	ตะเตาะลาบอ
ราคา	ฮาร์ฆา	ฮาร์ฆอ
ถูกมาก	บาญะมูระห์	บามญะมะเวาะ
ไม่แพงแล้ว	ติตะมาฮาล	ตะมาฮาเตาะ
พอซื้อได้	บุเลห์บลิ	บอบูเลห์บลิ
ต่อได้	บุเลห์ตาวา	ตาวาบุเลาะ
ลดอีกหน่อยได้	บุเลห์กรังลาซีสะตักัด	บุเลาะกรังลาซี
ต่ำกว่านั้นไม่ได้	กรังลาซีตะบุเลห์	คูแรปาทอตะบุเลาะ

ภาษาไทย ภาษามะลายูกลาง ภาษามะลายูพื้นเมือง

เกินอีกหน่อยไม่เป็นไร	ลีเบห์สตักต๊ะต๊ะอาปา	ลือเบ๊ะซีกิลาม๊ะตะปอละ
ลองเข้าไปใช้ดู	ซุบบานีปาโกเตงโงะ	จาบอบลีสีปากาเตงะ
ของนั้นกันชมเชยมาก	อันบารัปู้บะญะ	บาเร็งบนญะออแรปู้
มีการรับประทานไหม	อาตายายินกะห์	อาดยามิงก่า
ไม่มีรับประทาน	ตาตะยามิน	ตาตะยามิง
ของหาที่ไหน	บารักบวดดีมานา	บาแรบะดีมานอ
ของประเทศนอก	บารังนัรูลูวา	บาเร็นครูลูวา
ใช้หนานไหม	ปาโกตาฮันกะห์	ปากาตาแฮกะเตะ
ทนมาก	จุกบตาฮัน	บานเยะทะแฮ
ไม่ใช่ของเกียวกั้ว	บูกันบารังปาลงันตาโกด	บูกันบาเรตีปูลางตาโกะ
ใช้แล้วออกไหม	ปาโกโลกะห์ดีตะ	ปากาเต๊ะตุงกะดีตะ
ไม่ลอก	ดีตะโลกะห์	ตะตุง
ไม่แพงกว่าร้านอื่น	ดีตะบะฮาปาลากีไดลาเฮน	ตะมะฮาปากะเตาลาเฮน
ลองไปถาม	ซุบาตันญา	ดาบอมีตานญอ
ร้านอื่นก็ได้	กิไคลาเฮนปนบะเลห์	กะดาลาเฮงปงบะเล๊ะ
ทอนสตักค์เร็วหน่อย	ด่าบะห์วังซิปต๊ะซีกิต	คาเม๊ะตวิเาะซีกัก

ภาษาไทย	ภาษามะละยากลาง	ภาษามะละยาพื้นเมือง
ทอน ๕๐ สตางค์	ตำบะลีมาปูโลห์สตัง	ตาเมะลีมอปูโล๊ะสะแต
ถูกไหม	คีนากะห์	คะนอกำ
วันหลังมาซื้อ	กัมเคียนฮารีดาตังบลิตี	ก่าตีแยฮารีมาริบลิ
ที่นี่มีอีกนะ	ชีนีปูละนะห์	ชีนิงปูละนะห์
ไม่เป็นไรหรอก	ตีตะอาปา	ตะปอละ

หมวด ๒ ว่าด้วยการค้า ในแผนกต่าง ๆ

ภาษาไทย	ภาษามะละยากลาง	ภาษามะละยาพื้นเมือง
ช่างไม้	ตุงักกายู	ตุงักกายู
ไม้กระดาน	ปาบัน	กายูปาแป
ไม้ฝาเรือน	ปาบันดินเต็ง	ปาแปตีเน็ง
ไม้เสา	ตียัง	กายูตีแย
ไม้กลม	กายูลัต	กายูบละ
ไม้เหลี่ยม	กายูปาร์ชีมี	กายูชีมี
เก้าอี้	บังกูหรือกูร์ชี	กริชี

ภาษาไทย	ภาษามะลายูกลาง	ภาษามะลายูพนมเมือง
โต๊ะ	มียา	แมยอ
ตุ้ม	อัลมารี	ลัมมารี
หน้าต่าง	ยันนีลา	ปีตุนาแด
ประตู	ปีนตุ	ปีตู
กระโต	ตังฆา	ตางอ
ค่าจ้างทำเท่าไร	อุปะห์บุวัดบราปา	อุ ป๊ะบะบือราปอ
ทำบ้านหลังละ	บุวัดรูมาสะบือห์	บุวะรูเม๊ะชาตูบู
เท่าไร	ปราปา	เว๊ะบือราปอ
ทำห้องนอนกี่ห้อง	บุวัดปีเลกดีได้รบรา	บุวะบีเละดีได้บือรา
	ปาบีเลก	ปอบีเละ
ห้องครัว	บีเลกตาโปร์	รุเม๊ะตาโป
ห้องส้วม	บีเลกย้านัน	ยาแม
ช่างเหล็ก	ตุกังบีชี	ตุแกบือชี
เหล็กกล้า	บิชีบราห์หรือบิชีบาฮา	บิชีบือรามิง
เหล็กผสม	บิชีจำโปร์	บิชีจำโป
ถ่าน	อาร์ง	ฮาแร
ทำมีดคม ๆ ได้ใหม่	บวคปี่เซตาขัม ๆ บูละห์กะ	บุวะชีเซตาแซ ๆ บูละห์กะ

ภาษาไทย ภาษามะลายูกวาง ภาษามะลายูปนเมือง

อย่าให้ท่อนะ	ยางันเบรีตูมิโปร	ยาแงบือรีตูโปนะ
ลับให้ด้วยได้ไหม	อาซะห์บรีบุเลหะ	อาเซาะบรีมาเตะบุเลกะ
ซุบให้แก่น้อย	ซีโปห์บาหมีตัวซีกิต	ซีโอโปบือรีตูวอซีกิ
ทำด้ามด้วยคิตเท่าไร	บวตอลคูราบราปา	บวะฮูลูกาเตะคิรือบือราปอ
ช่างทอง	ตุกัฮ์อำมัส	ตุเกหมีะ
ทำลองใหม่วันนั	บิวตอำมัสต๊ะอินฮารี	นียปอกะเดาะฮารีนัง
ทองใบ	อำมัสตาสน	มีะตาฮอง
ก็ดำลึง	บราปาตาเฮล	บือราปอตาแฮ
ช่างเย็บเสื้อ	ตุกัฮ์ยาเฮ็ดบายู	ตุเกยาเฮะบายู
ตัดเสื้อ	ปอตองบายู	ปอตองบายู
ใช้ผ้ากั๊หลา	ปาโกกาเฮนบราปาเฮลา	ปากากาเฮงบราปอเฮล
ผ้ากั๊วเก็นัว	กาเฮนบูกาบราปาอินจี	กาเลงลูวะบราปอแอจี
๑ คีบ	ชาวังกาล	ชาตูกาหรือสาเกกา

ภาษาไทย	ภาษามะลายูกลาง	ภาษามะลายูพื้นเมือง
๑ คอก	ชาตฮัลตา	ชาตสะตอหรือสะตอ
๑ วา	ชาตตีปา	ชาตตีปอหรือสะตีปอ
ตัดเลือกวันแล้ว	ไปต็องบายูบรา	ปอต็องบายูบือราปอ
	ปาฮารีชตะห์	ฮารีชเต๊ะ
ข้างคัตฉม	ตูกังมีชินรำไบต	ตูกะมุดิง
คัตฉม	มีชินรำไบต	มุดิงราโมะ
โกนฉม	โจกรัวรำไบต	จูกะปะลือ
มีตโกน	ปี่เซาปะยูโก้	ปี่ชายูโก
ตะไกรคัตฉม	มีชินจาบุตรำไบต	มุดิงจาบุราโมะ
เกาะหุ	โกเร็กตะลึงา	คอระตะลึงอ
ร้อนนั้ก	ซางคัพานัส	ปานะซางะ
พัลลมน้อย	กิบัสซีกิด	กิบะอจิงซีกิ
ข้างทำฟั่น	ตูกังมีมี	ตูกะมีมี
เปลี่ยนฟั่น	ซาเลนมีมี	ซาเลีมีมี
ถอนฟั่น	จาบุตมีมี	จาบุมีมี
ใส่ฟั่น	บูไบห์มีมี	บูไบะมีมี
เลื่อยฟั่น	มีชินมีมี	มีชิงมีมี

ภาษาไทย ภาษามะลายูกลาง ภาษามะลายูพื้นเมือง

เขียนพัน	ลีเลดมีมี	ชือเละมีมี
พันขาว	มีมีปู ตะห์	มีมีปูเตะ
พันดำ	มีมีอิดา	มีมีอิดเต
พันทอง	มีมีอามัส	มีมีมะ
ช่างถ่ายรูป	ตุกังฆ่าบาร์	ตุแกบูโกฆามา
รูปสีน้ำ	ฆ่าบาร์อับตือนจิ	ฆามาปะแอจี
กระต่ายน้ำมัน	กริตส์กาซาร์	กือต๊ะมีเญาะ
กระต่ายหยาบ	กริตส์กาซาร์	กือต๊ะกาซา
ใส่กรอบด้วย	ปาซังเฟลมยุมะ	บูโ๊ะจุมิงกาเต๊ะ
เมื่อไรเสร็จ	บีลาซุดวห์	บิลอซุดะ
ช่างแก้หน้าพิกา	ตุกังไบกีย่า	ตุแกแบะตีแย
ล้างหน้าพิกา	จุจีย่า	บาไ้แซ
เดินไม่ตรง	ยาลันตีหะบีโตล	ยาแลตะบือโต
ลานขาด	สปริงปุตัส	ปุตัสสปริง
ช่างซ่อม	ตุกังชีโลบกาเฮน	ตุแกชือโละกอยแฮง
ผืนละเท่าไร	ชีลโลบือราปา	สะลาบือราปอ

ภาษาไทย ภาษามะลายูกลาง ภาษามะลายูพื้นเมือง

ผีละ ๕๐ สตางค์ ซิลโลลีมาปูโลห์ — ลิมยปู โละสะแต
สตางค์ สะลา

สือะไรท่านต้องการ ตวนมาเวอรินาอาปา ญอเนาะจะอาปอ

สือแดง เวอรินาเมระห์ จะแมเราะ

สือดำ เวอรินาอือดำ จะอือเต

สือเขียว เวอรินาฮือยา จะฮือยา

สือเหลือง เวอรินาเมระห์มุดา จะกุนิง

สือชมพู เวอรินาเมระห์มุดา จะแมเราะมุดอ

สือน้ำเงิน เวอรินาปือรุ จะปือรุ

สือเม็ดมะปราง เวอรินาอูงู จะบูเตสะตา

สือเทา เวอรินากลาบู จะกลาบู

สือหมากสุก เวอรินาออร์แรง จะปือเนมาซาอะ

ขาว ปูเตะห์ ปูเตะ

ข้างบัตตี ตูกังบัตตี ตูแกตือรี

หม้อนะรุ ปูรุษยกตำบุด ปูโระตะบู

กะทะแตก กัวลิมะห์ (หรือกะทะใหญ่) กอลือบือเจ้าะ
เรียกกะวะห์

ภาษาไทย	ภาษามะลายูกกลาง	ภาษามะลายูพื้นเมือง
ชั้นร้ว	บาเตลตำบัส	บาเตบอจ
บัตร์ด้วยทองเหลือง	บัตร์ดงนตำมาฆา	ดือรตองงาตะมาฆอ
บัตร์ด้วยตะกั่ว	บัตร์ดงนตีมะห์	ดือรตองงาตีเมาะ
ช่างซักผ้า	ตุงจุงจิกกาเฮน	ตุงแกบว๊ะชะบายู
	หรือ โคบี	
รีดเสื้อ	ดูปิบายู	ดูปิบายู
อย่าใส่โซดาให้มาก	ยางันตาโรห๊ะโซดา-	ยาแกบว๊ะโซดาบือ-
	บริบายะ	รีบายะ
ซักให้สะอาดหน่อย	จุงบีบริบวือชะห์	บาโชะบือรุงสิซิก
มีตัวให้ไหม	อาดาเตเก็ดบาฆิตตะ	อาดอเตแกะกะตีเคาะ

หมวด ๓ ว่าด้วยการค้า

ในร้านน้ำชา ข้าวแกง

ภาษาไทย	ภาษามะลายูกกลาง	ภาษามะลายูพื้นเมือง
น้ำแข็ง	อาเยร์บาดูหรือไอส์	อาเฮบาดู
น้ำชา	อาร์เยห์เตห์	อาเฮเต

ภาษาไทย ภาษามะลายูกลาง ภาษามะลายูพื้นเมือง

กาเฟนม	โกปีชช	กอบีชช
กาเฟเปล่า	โกปีโอ	กอบีออ
บุหรี	รอกอก	รอกาะ
หมาก	ปีนัง	ปีแน
พลู	ชีโรห้	ชีโร๊ะ
ข้าว	นาซี	นาซี
แกง	ซูล	ซูลา
ปลาทอด	อีกันโม่เร็ง	อีแกรือแน
แกงไก่	ซูลอายำ	ซูลาอาแย
แกงเนื้อ	ซูลาดามิง	ซูลาดามิง
น้ำส้ม	อาเยร์จูการ์	จูกอ
เปรี้ยว	มาซำ	มาแซ
เค็ม	มาเซ็ม	มาเซ็ง
มัน	ลิมมะ	ลือเมาะ
ขม	ปาเฮ็ด	ปาเฮะ
เผ็ด	ปีตัส	บือต๊ะ
จืด	ดาวาร์	ดาวา

ภาษาไทย ภาษามะลายูกลาง ภาษามะลายูพื้นเมือง

บุด	บาซี	บาซี
อร้อย	สตับ	ชือตะ
กร้อย	ปายาร์ ๆ	ปายา
นม	ซุซุ	ซุซุ (หมายถึงนมวัว นมกระป๋อง)
อ่อนหวาน	กูรงมานิส	กูแรมาน
ชิมดู	กัจับเต็งงะ	กือจะแตงะ
รู้สึกยังง	บราซามาจำนามา	บือราซอบาละมานอ
พอแล้ว	จูโกบ	จูโกะเต๊ะ
เติมน้ำน้อย	ดำปะห์ลามีซีกิต	ตาเม๊ะซีกิลามี
ทั้งหมดเท่าไร	ซีมาบราปา	ซีอมอบือราปอ
ขอบใจมาก	บาญะตรีมากาเซะห์	ตรีมอกาเซะบาญะ

หมวด ๔ ว่าด้วยการค้าอย่างไ้

ภาษาไทย	ภาษามะลายูกลาง	ภาษามะลายูพื้นเมือง
ยาง	หมีตะห์	หมีเต๊ะ
สวนยาง	กะบนหมีตะห์	ก๊บังหมีเต๊ะ
คูปอง	โกปอน	กอปอง
ยางแห้ง	หมีตะห์กริง	หมีเต๊ะกรือริง
ยางเปียก	หมีตะห์บาชะห์	หมีเต๊ะบาชะะ
ยางรีงแห้ง—	หมีตะห์ชีปรัตกริง—	หมีเต๊ะตังเงาะแอ
ครั่งเปียก	บาชะห์	
ชัน (ครั่ง)	ตามาร์	ตามา
หนัก	ปรัต	บือหระ
เบา	เรงงัน	รีเง
ยางปนทราย	หมีตะห์จำโปร์มานะห์	หมีเต๊ะจาโปปาเซ
ผ้าตุไตไหม	บูเลาะห์ปอตงเต็ง—	บือเล๊ะเตงะตู—
	งะงะห์	เละก้า
ไ้	อาย่า	อาแย

ภาษาไทย	ภาษามะลายูกลาง	ภาษามะลายูพื้นเมือง
ตัวผู้	บาปะหรือยันตัง	บาปะหรือยาแต
ตัวเมีย	อีนุหรือบตีนา	อีนุหรือติวอ
ไก่อสาว	อายำดารา	อายแมตอ
ไก่อแก่	อายำตูวา	อายแตตูวอ
ไก่เป็นโรค	อายำบี่ญาเก็ด	อายैयाติญาเกะ
กิโล	เคิลค์	แกโล
๑ หาบ	ซาตูบี่โกล	สะบี่โก
ครึ่งหาบ	ชะตูเคคิลค์ชะตังงะห์	สะแกโลสะตังเงาะ
กิโลครึ่ง	ซาตูเคิลค์ชะตังงะห์	สะแกโลสะตังเงาะ
ยางต้นแก่	ปอกอกมีตะห์ตูวา	โปฮังมือเตาะตูวอ
ยางต้นอ่อน	ปอกอกมีตะห์มุดา	โปฮังมือเตาะมุดย
ซัง (เครื่องซัง)	กาดิ	กาดิ
หนู	ตาเฮล	ตาเฮ
ใบกำกับสวนยาง	เลเซนกึบนิมีตะห์	ดาฮังกือบงมือเตาะ
เมล็ดยาง	บียมีตะห์	บูแตมือเตาะ
ลูกยาง	อานักมีตะห์	อานะมือเตาะ
ยางรมน้ำ	มีตะห์ตีบ้อเฮอร์	มือเตาะตาบ้อเฮ

ภาษาไทย	ภาษามะลายูกกลาง	ภาษามลายูพื้นเมือง
ยางภูเขา	มีตะห์บูเก็ด	มีอเต๊ะบูเกะ
ขาดเกินนิดหน่อย	ลีเบะห์กูรังซิกัด ๆ	ลีอเบ๊ะกูแรซิกิ ๆ

หมวด ๓ วัควยวงงานของครู

ภาษาไทย	ภาษามะลายูกกลาง	ภาษามะลายูพื้นเมือง
ครู	มูร	ครูหรือซุร
ลูกศิษย์	มูเร็ด ๆ	อาเนาะมูเระ
ลูกเสือ	สีก้าว	อาเนาะรีมา
เด็กนักเรียน	บูตะสกุละห์	อาเนาะสะกอเลาะ
ผู้ปกครองนักเรียน	อึบบาปะบูตะสกุละห์	นุบาเปาะบูตะสะกอเลาะ
เครื่องแบบนักเรียน	ปาไยันบูตะสกุละห์	ปากาเยอาเนาะ
		สะกอเลาะ
หมวกเสือ	ซงโกะปงากับ	ซอเกาะอาเนาะรีมา
ผ้าผูกคอ	กาเฮนแลแฮร์	กาเฮงตีเกาะ
หน้าเสือ	แบสก้าว	บูกอรีมา

ภาษาไทย	ภาษามะลายูกลาง	ภาษามะลายูพื้นเมือง
อินทนู	ตาลีบาวหรือรีป็น	บา
เลข	อังกา	อากอ
หนังสือ	ซูรัต	ซูระ
จดหมาย	ซูวัก็เริ่มมัน	ซูระก็เรียง
บวก	จำโปร์	ปี่งหรือจาโป
ลบ	โตะละ	จาบุหรือตอเลาะ
คูณ	ฏอรัต	บูโกหรือดอระ
หาร	บาฟี	บาฟี
หารยาว	บาฟีบันยัง	บาฟีบันยัง
หารสั้น	บาฟีแปนแตก	บาฟีปาเนาะ
ทำโทษ	กีนาวดชาละห์	บะชะเลาะ
ให้รางวัล	บาฟีฮาดียะห์	บือรีฮาดียะ
ตอบ	ย่าวับ	ยาวะ
ถาม	โชะฮาล	ตานญอ
กระดานดำ	ปาบันฮีดำ	ปาแปฮีดะ
กระดานชนวน	ปาบันบาตู	ปาแปโล๊ะ
ดินสอหิน	กาลำบาตู	กาแลบาตู

ภาษาไทย	ภาษามะลายูกลาง	ภาษามะลายูพื้นเมือง
เข้าแถว	มาโชกบาเรส	มาโชะบาเร๊ะ
ยืนตรง	บาร์ติริบีโตล	บิตรีบิโต
ขวาหัน	ปูชินกานัน	ปาเล็งคาแน
ซ้ายหัน	ปูชินกีรี	ปาเล็งกีรี
มือขวา	ตางันกานัน	ตาแกงคาแน
มือซ้าย	ตางันการิ	ตาแกงกีรี
สัญญา	อะลามัตหรือยันยี	ยาญี
นกหวีด	วีไซล	ปีเปะหรืออาเนาะวี
ไฟ	อาปี	อาปี
ควั่น	ฮาซัป	อาชะ
ผูกเชือก	อิกัตตาลี	อิกะตาลี
ทิศ	มาตาอานัน	ย็อรัง
ทิศเหนือ	ชะบละห์อูตารา	บาเละฮีเล
ทิศใต้	ชะบละห์สลาตัน	บาเละฮูลู
ทิศตะวันออก	ชะบละห์ตีมอร์	บาเละตือนาเฮะ
ทิศตะวันตก	ชะบละห์บารัต	บาเละยาโต๊ะ
สะกดรอย	ตุรตบักัส	ตุโระบือกะ

ภาษาไทย	ภาษามะละยากลาง	ภาษามะละยา ^๕ พื้นเมือง ^๔
ว่ายน้	บรีนัง	บือแนอาแฮ
วิ่งเปี้ยว	ลาริบันเตรา	มาเฮงแตรอ
อ่าน	บาจา	บาจอ
เขียน	ตุลิส	ตุเล๊ะ
วาดเขียน	ลูกิสซัน	บวามามา
รูปภาพ	หม่าปารี	ชามา
ตุตัวอย่าง	เตะระตาลาดัน	แตเงาะคือราแด
ตัวอย่าง	เตาลาดัน	ตือลาแด
เช่นว่า	ชีปาร์กีกาตอ	สะปรีอติกาตอ
สมมติว่า	อุมปามากาตา	มีชากาตอ
สมมติ	อุมปามา	อูปามอ หรือ มีชา
อย่าทำเสียงอีกทีก็	ยั้งนบี่ซัง	ยาแงแหมแหม
นั่งนิ่ง ๆ	ตุตกเตียม ๆ	ตุโตะตีแย ๆ
อย่าชนกัน	ยั้งนซุเรา	ยาแงซุเรา
เด็กชน	บดักบูวส์	บุนตะการู
ฟังทางนี้	ดิงงารี่ชีนี	ตือองโกะนิง
พักเที่ยง	บาร์หันตติงะห์ฮารี	บือตืออูเงาะฮารี

ภาษาไทย ภาษามะลายูกลาง ภาษามะลายูพื้นเมือง

พัก 15 นาที	บารันตีสึมาบลัส— มินิต	บือตีสึมอ บือดิงแมแนะ
การช่วยเหลือ	ปาร์ตูลงงัน	ตูลงมฺนฺลง
ประโยชน์	ซุนา	แปะเต๊ะ
นิทาน	บารี ๆ	บารี
จรรยา	ตารีเต็บ	บุดีบาซอ
ความประณีต	กลากูวัน	กลากูแวหรือแปะแอ
นิสสัย	เตาเบอติ	ตะแบอะ
ดู	แบ็งแก้ง	แบแก้ง
ขลาด	ตงโกต	ตาโกะ
สُرุษุสُر่าย	บอรอส	บอเราะะ
กระหมัดกระหม่อม	จะรัมตญีมัต	จุมะ
ค่านับ	ตุนโตะ	ตุนเะ
ไหว้	ซัมปะห์	สีเมาะ
โง่	โบโดห์	บอดอ
ฉลาด	จรีอติก	จรีอติ
ความรู้	อิลมุ	อิสฺมฺง

ภาษาไทย	ภาษามะลายูกกลาง	ภาษามะลายูพื้นเมือง
เบ็ดเตล็ด	มาจำ ๆ หรือบาไผ ๆ	มาแจ ๆ
อุตสาห์	อุสฮา	อุซอฮอ
ขยัน	ราเยน	ราแยง
เกียจคร้าน	มัลลัส	มัลละ
ขาดเรียน	ปุตัสสะกุละห์	ปุต มีงายี
มาสาย	ดาดังเลวัต	มารตอเงาะฮารี
เขียนใหม่	ตุเลสสมุลาร์	ตุเลสะมุลลา
เขียน ๕ บรรทัด	ตุเลสสมอบาเรส	ตุเลสสมอบาเระ
เขียน	บูโกล	ซอแด
โกรธ	มาร์ห์	มูวะระ
เกลียด	บีนซี	บือซี
ชอบ	กินัง	กือแน
รัก	กาเซห์	กาเซะ
รู้จัก	กินนาล	กินนา
ทำความเคารพ	บวดฮอวีมัต	บುವะฮารีมะ
ตอบแทนบุญคุณ	บาลัสบูดี	บาละบูดี

บทที่ ๔ ว่าด้วยวงงานข้าราชการทั่วไป

ภาษาไทย	ภาษามะลายูกลาง	ภาษามะลายูพื้นเมือง
เสมียน	กรานี่	กรานิง หรือสะนีเย็ง
ตัววั	เลเซณล้าบู	แตแกะลุมู
เปิดอำเภอ	บุกาโอเปสตีโอ	บุกออำโก
เวลาเท่าไร	บูโกลบราปา	วัคตูปราปอ
เวลา ๙ โมงเช้า	บูโกลซำมีลันปาฟี	วัคตูปูโกสงมีแลปาฟี
ปิดเวลาไหน	บูโกลบราปาตุดิบ	กาโตะวัคตุมานอ
ปิดเวลา ๔ โมงเย็น	ตุดิบบูโกลอำบัตปีตัง	กาโตะวัคตูปูโกปะบีแต
นายอำเภออยู่ไหม	ตีโออาดากะห์	อำโกอาดอก้า
ปลัดอำเภออยู่ไหม	แอซีสเร็นตีโออาดากะห์	บละอาดอก้า
ภาษีที่ดิน	ชูโกตานะห์	อาเซตาเนาะ
ภาษี	ชูโก	อาแซ
ภาษีค่าวั	ชูโกซำแลล้าบู	อาเซสะมือแลสะลุมู
ชาติอะไร	บังซาอาปา	บาซออาปอ
อายุเท่าไร	โอโมร์บราปา	ออมอนือราปอ

ภาษาไทย ภาษามะลายูกกลาง ภาษามะลายูพื้นเมือง

เสียภาษีการกล้าแล้วหรือยัง ชูดาห์บาฮารูโกมันนังมา บาฮาอาเซแนมอเต๊ะก้า

เป็นตำรวจแล้วหรือ ชูตะห์ยาติมชตา ๆ กะห์ ยาติสะดาตุเต๊ะก้า

เป็นแล้ว ชูตะห์ยาติ ยาติเต๊ะ

ยังไม่เป็น บิบลมยาติ เต๊ะลาฮี

ตรวจ เปร์กซา แประซอ (ออลเล็งกล่า)

ตรวจที่ดิน เสร์กซาดานะห์ แปชะดาเน๊ะ

อากรที่ดิน ชูโกตานะห์ ลือเมะตาเน๊ะ

กำนัน บังงุลมเก้ม กัมแน

ผู้ใหญ่บ้าน กะตักำปง โตะแนแบ

สารวัตร บันนูลงบังงูล สละวะ

วัดที่ดิน ชุนัตตานะห์ ชูกะตาเน๊ะ

ใบเหยียบย่ำ ชูร์จัจับันตานะห์ ชูระฮียา

เงินมัดจำ วังจิกรัม แพเราะชะคือแร

วางล่วงหน้า บันตะลวัน ตาโร๊ะตุล

นายประกัน บินยามิน ออเระยามิน

วางเงิน ปีตาโรห์ฮัน ลือเตะตุวิ

ภาษาไทย	ภาษามะลายูกลาง	ภาษามะลายูพนมเปญ
ขออนุญาต	มินตะกานันรัน	มีเตากอานูณะ
ยินยอม	ป็นนาร์	ยงหรือบีนา
ปรองดอง	บิรดาไม	ปากะ
ใช้	ซูโระห์	ซูโร๊ะ
หลบหนี	ลารี	ลารี
จับ	ตังกับ	อีชะ
จับที่ดิน	มาโตตานาห์	มาตาตานิาะ
ใส่กุญแจมือ	ตาโระห์ชะรี	บูโป๊ะชะรีตาแง
ระวังให้ดี	ยาฆาบาเฮก ๆ	ยาฆอบรีบาเฮะ
โทษหนัก	ชาละห์ฮันบิซาร์	ชาเล๊ะบาญะ
ตำนาน	ฮีกายัต	ฮีกายะหรือบารี
อัยการ	บันตะวารายา	อัยยะแก
ผลอาสิน	กาฮาเซลิน	ตาแรแม
ข้าหลวง	ฆอบนอร์	รายอนัครี
แพทย์	ดักเตอร์	ด็อกโต
หมอ	โบรา	บอมอ
ฉีดยา	โจโจะอุบัต	จอเจาะอุปะ

ภาษาไทย ภาษามะลายูกลาง ภาษามะลายูพื้นเมือง

ฉีตไม่เจ็บ	โจโจจะตะซาเก็ด	จอเจอะเตาะซาเกะ
โรคหิวหระบาด	ข้าไปญาเกิดตาอุน	ญาเกะตะอุงบานญะ
อย่ากินผักดิบ	ยายันมากันอุลัมมันตรห์	ยาแงมาแกอูแล่มือเต้าะ
ต้องกินน้ำสุก	กินามีนูมอาเรย์มาชะ	กะนอมาแกอูแล่มือเต้าะ
ระวังแมลงวัน-	ยาฆาลาลัด	ยาฆอลาละบริบานญะ
ให้มาก		
ของสปรก	บารังยังโกโตร	บาแรชิมมา
ยาถ่าย—	ยังันเบ-ระตะตันตุ (เบ-ระ)	ยาแงแบอะอะเตาะตีนตุ
ไม่เป็นที่		
ถ่ายแล้วต้องฝัง	เบ-ระชุตะห์กีนากำบัส	แบเราะเต้าะคะนอการมี
ราษฎร	ระยัต	รายะ
ลูกบ้าน	อานะกำปง	อานะกะกำปง
ปลดเกษียรอายุ	จุกบโอมอร์	ปาเต้าะบาชี
สำรวจ—	ดัมตานามา ๆ	สะนาราคาโป
ล้ามะโนครวั		
ค่าใช้สอย	วังบลันยาอัน	แพเราะบลานยอ
โทษการพนัน	ชาละฮันมาเฮนยูดี	สะเล้าะมาเฮยูดี
เล่นไฟ	มาเฮนปากา	มาเฮงกอปอง

ภาษาไทย	ภาษามะลายูกลาง	ภาษามะลายูพื้นเมือง
เล่นสืบแต้ม	มาแฮนสืปุโละห์มาตา	มะแฮงสะบูโล๊ะมาตอ
ลอบชนไก่	ปลาฆาอาห์ดีดอบาร์เลเซ	ซูรีปลาฆาอาเย
ลอบกัตปลา	ปลาฆาอิกันต๊ะบาร์เลเซ	ซูรีปลาฆาอาเนาะกาเร้ง
ซังตรง	ตาโระห์เย	บูโบะเย
ยื่นเรื่องราว	อุโยะซูร์ตักีญาตาอัน	อุโยะซูร์ตียะ
ตรวจแร่	เปร์กซาบียิส	แปะบียี
ขอเปิดบ่อนัว	มินตะบูกาหลังฆังลำบู	มินตะะบูกอบ้องลุมู
ขอใบขัษซี	มินตะเลเซินดีเรบา	มีตะะเลเซิน
เธออยู่บ้านอะไร	อังกะตุคก่าปงมานา	ญอดูโตะกาปงอาปอ
หมูที่เท่าไร	ก่าปงนำเบอร์บราปา	ตีปะบราปอ
ตำบละไร	มุเก็มอาปา	มุเก็งอาปอ
ใครเป็นผู้ใหญ่บ้าน	เซียปายาติกะตัว- ก่าปง	ซาปอยาตีโตะนาแบ
หนังสือขายที่ดิน	ซูร์ตักูวาลตานะห์	ซูระยูวาทาเนาะ
บักหลัก	ตริตปริงฆัน	ปอเจะตุโง
เนื้อที่กี่ไร่	ตานะห์บราปารีนลง	ดาฆิงตานะะบราปอราย

ภาษาไทย ภาษามะลายูกกลาง ภาษามะลายูพื้นเมือง

กว้างเท่าไร	บรพาแลบาร์	บูกอบราปอ
ยาวเท่าไร	บั้นยังบรพา	ปาแยบรพาอ
ติดต่อกับใคร	ปริงมันดิงันเซียปา	ตูบูติงาซาปอ
พนักงานยาง	รายา โกปอง	ปาลอกอปอง
สัตว์แพทย์	ดักเตอร์บนางัง	บอมอบะนาแด
ขออนุญาตปลุกยาง	มินตะกิบนารันตา-	มีเตาะอานูตะตา-
	น้ำมีตะห์	แนมีเตาะ
ปลุกซ่อม	ตานาซูลัต	ตาแนซูละ
ตายเพราะไร	มาตีตังน้อปาสบับ	มาตีซาบะอาปอ
เพราะขาดการบำรุง	สับบยามาตะจูกบ	ซาบะตังซารอ
ขออนุญาตซื้อยาง	มินตะกิบนารันบลิ-	มีเตาะอานูนะตา-
	มีตะห์	มีเตาะ
ขอซื้อหนัง	มินตะบลิบลูลัง	มีเตาะบลิบลูละ
ขอทำการขายยา	มินตะเลเซนยูลอูปัต	มีเตาะยูลอูบะ
ออกหนังสือโฆษณา	กลูวาร์ซุรัตโนติส	ตูเบะซุระวาวา
จับจองที่ดิน	บันตานะ	ปอเจาะตานะ
ภาษีการค้า	อาเซลมันนีฆา	อาเซมะแนฆอ

ภาษาไทย	ภาษามะลายูกลาง	ภาษามะลายูพื้นเมือง
คนเกิด	โอรังบรานัก	ออแรบือรานะ
คนตาย	โอรังมาตี	ออแรมาตี
เซ็นชื่อ	ไซนนามา	เซ็นนามอ
ประทับตรา	จับโมโฮร์	ปูโกจะ
ลงลายมือ	จับยาริ	ตีแกือบูตาเง
รูปพระโค	รูปาลำบู	รูปอรอมอลุม
ตำหนิ	ปาโหริด	พาโหระ
มีขวัญก็แห่ง	อาตาปูชัตบราปาตำบัต	อาตอซาแรบราปอติปะ
เขาดรง	ตันหนกบีโตล	ตาโนะบือโต
เขากาง	ตันหนกจังกะห์	ตาโนะบูกอหรือจาเก๊ะ
ทางตรง	เอไกรบีโตล	แอกอบือโต
ทางคด	เอไกรแบ่งเกาะ	แอกอแบเลาะ
สีดำ	รูปากุมบัง	รอมอกูแม
สีขาว	รูปาลังสาด	ลอมอลาชะ
สีดำขาว	รูปากลาบู	รอมอสะลอ

ภาษาไทย	ภาษามะลายูกลาง	ภาษามะลายูพื้นเมือง
สีลูกตาล (โหนด)	รูปาวัหะตาล	รอมอเวาะตา
ววดอน	ลัมบูกาซี	ลุมกาซี
ววดัวผู้	ลัมบูยันตัน	ลุมยาเต
ววดัวเมีย	ลัมบูปะตึนา	อัมบูมู
เซาหัก	ตันหนกปาตะห์	ตาโนะปาเตาะ
เล็บหัก	กุกูปาตะห์	กุกูปาเตาะ
ขอตรวจผืน	มินตะเปรกชาจันตุ	มีเตาะแปะชะจัน
สุบผืน	ฮิชับจันตุ	ฮิชะจัน
กินเหล้า	มีนุมาอะระ	มาแกอาเราะ
เมาเหล้า	มาบกอาเราะ	มาโบะอาเราะ
ถูกยาเบื่อ	กินนาราโจน	กะนออุบะราชัง
แผลถูกแทง	ปาโหดกินาตีกำ	ปาโระกะนอตีแก
ถูกฟัน	กินาตีตะ	กะนอตาเก
ถูกตีศีรษะ	กินาปู โกล	กะนอกาเตาะกะ
แผล	ปาโหด	ปาลอ
เป็นบาดแผล	ปาโหดลุกา	ปาโระ
		ปาโระลือกอ

ภาษาไทย ภาษามะลายูกกลาง ภาษามะลายูพื้นเมือง
 ห่อพัน (พันผ้า บาโหด บาโหระ
 ให้มัดชิด)

บทที่ ๕ วาดวงงานของทนายความ

ภาษาไทย	ภาษามะลายูกกลาง	ภาษามะลายูพื้นเมือง
ทนายความ	โลยาร์ หรือ ประหมวม	ลอลยา
ศาล	มะห์กามะห์	แซฮาเก็ง
ล่ามศาล	ยี่รูบาซา	ยี่รูบาซอแซ
ผู้พิพากษา	ฮาเก็ม	ฮาเก็ง
จำศาล	ป็นดัตตาร์	จาแซฮาเก็ง
พนักงานรับฟ้อง	ป็นรีมาฮาดูวัน	เยาะกราระ
แสตมป์	เสตม	สะเตม
ค่าธรรมเนียม	ฮาเซลชูรุต	ฮารีมอฮูง
โจทก์	บันดาระ	โจะ
จำเลย	ยังกินนาตะวา	จำโลย

ภาษาไทย ภาษามะละยากลาง ภาษามะละยาพื้นเมือง

พยาน	ซักซี	ชะซี
หมาย	ซามัน	ซูระมา
คนเดินหมาย	ปียูนซามัน	ออเรบอเวะมา
ผู้รับหมาย	บันรีมาซามัน	ออเรตรีมอมา
คำทนาย	อุปะห์โลยาร์	ฮารีมอลอปา
คำร้อง	ซูร์ตรายวัน	สุระตรีเยาะ
ฟ้อง	ตะวาอัน	อาดู
แก้ฟ้อง	ยารวบั้งงาตูวัน	อูกาอาดู
คัดค้าน	มาบั้งกิง	ติง
ให้การ	บริญาตา	ยาดอ
รับ	มั่งงากู	มะงากู
ปฏิเสธ	ตีตักมั่งงากู	ตะมะงากู
ตัดสิน	กะปุตสชันจาวา	กระซิง
พิจารณา	เปร์กซา	เประซอ
ศาลเดิม	มะห์กะกามะห์กีเจล	แซสะดียอ
ศาลอุทธรณ์	ไฮคอต	แซฮอตอง

ภาษาไทย	ภาษามะลายูกลาง	ภาษามะลายูพื้นเมือง
ศาลฎีกา	สะแปรงคอตหรือเอเปล	แซฎีกา
ฟ้องย้อน	มั่งงาคูบาลัส	อาตุบาละ
การแปล	ตารูมะห์	บาละ
อธิบาย	ตัมเซร์ หรือ ฮูไรยัน	ตัมเซ
กฎหมาย	ฮุนดังๆ	ฮูแนะๆ
ผิดกฎหมาย	ชาละห์ฮันฮุนดังๆ	ชาละอะฮูแน
ฝ่าฝืนกฎหมาย	มีลิ่งฆาฮุนดังๆ	ลาเก๊ะฮูแน
กฎหมาย	ฮุกมอฆามา	ฮุกงชาเราะฮ์
รัฐบาล	กรายาฮัน	กรายอแอ
พระเจ้าแผ่นดิน	ซรีมะห์รายา	รายอบือชา
สวด	ซุมปะห์	ซุเป๊ะ
เกราะอาณ	กูร์อาณ (คัมภีร์อิสลาม)	เกราะแอ
ที่พักพยาน	ตัมบัตซึกซี	ตือปะปรีต๊ะซี
แต่งงาน	นีกะห์ หรือ กะห์เวเน	นีเก๊ะ
หย่า	ซีไร	ซีอรา
ลูกชาย	อากักลาก็ๆ	อาเนาะยาแด
ลูกหญิง	อานักบร่าปวน	อาเนาะตั้นอ

ภาษาไทย ภาษามะลายูกลาง ภาษามะลายูพื้นเมือง

ทรัพย์มรดก	ฮาริตาบินดา	ฮาริตอบีนอ
ปกครอง	เปรีนตะห์	แปรเต๊ะ
เก็บไว้	ชิมบั้น	กูเตตาโร๊ะ
เลี้ยงดู	เปล๊ะห์รา	แปลอบิลลอ
เจ้าของ	ตูวันบารัง	ตูแหว
ผู้เช่า	ปุ่นญีวา	ออแร้แซวอ
ผู้ให้เช่า	ทวนบั้นญีวา	ออแร้บูวีแซวอ
ที่ดินวิวาท	บรูบุดตานะห์	ตานะ๊ะบาเล๊ะ
สินเดิม	ฮาริตาตาฮูลู	ฮาริตอตง
สินสมรส	วังอีชีกะห์เวเน	อีชีกาเวง
ฟ้องเรียกค่าเลี้ยงดู	ตุนตตนักะห์	ฮาดูนาปะเก๊ะ
ความแพ่ง	มัล	บูกูแพ่ง
ความอาญา	ยีนนายะห์	บูกูอาญา
เครื่องหมาย	ตันตออัน	ตานอแอ
ของหาย	บารังฮีล้ง	บาแรฮีแล
หายเมื่อไร	บิล่าฮีล้ง	ฮีแลบิลลอ
เจ้าความหรือเปล่า	ชูตะห์ริมโปตะกะห์	ยาตอแซเต๊ะกะ

ภาษาไทย	ภาษามะลายูกลาง	ภาษามะลายูพื้นเมือง
ใครพบ	เซียบายุมปา	ซาปอตุ้มมุง
จำอะไร	อาปาตันดา	แจอาปอญูเล๊ะ
หลายเวลาไหน	มาชามานาฮัลลัง	ฮัลแลมาชอมาโน
เวลากลางคืน	วิกตุมาล่ำ	มาชอมาแล
เดือนมืด	บุลันหมัลบ	บุลแลหมือละ
เดือนหงาย	บุลันจีระห์	บุลแลจือเร๊ะ
จำหน้าคนได้ไหม	จำมูกาโอรังบุและห์ตีตะ	แจมูกอออแรวบุเล๊ะก่า
ข้อความ	กาตออัน	กาตอแอ
เรื่องราวหรือคดี	นัล—บั้งงาดูวัน	การัง
ยื่นต่อศาล	อุณยกตีมะห์กามะห์	ฮอลอปาตอแซ
แล้วแต่ศาลกรุณา	อีโกตกาเขียนมะห์- กามะห์	ชูเต๊ะปาตอเซกะ ซีแย
รู้	ลาวัน	ลาแว
ไม่รู้	ตีตะลาวัน	ตะลาแว
ใครแต่งตั้ง	เซียบาบวดนัลบั้งงาดูวัน	ซาปอญูวะการัง

ภาษาไทย	ภาษามะลายูกลาง	ภาษามะลายูพื้นเมือง
ใครเป็นทนายเขา	เซี่ยปายาดีโลยาร์-	ซาปอยาดีลอยยา-
	กะเตีย	ดียว
ศาลยกฟ้อง	มะห์กามะห์บวง-	แซบแวนปะจารอ
	ปึงงาดูวัน	
เลื่อนวันพิจารณา	อุบะห์ฮารีป๊ะเร็กซา	ฮาล๊ะฮารีปะจารอ
ได้ส่วน	อุโซว์	อุโซ
คำพูด	จากปั๊น	จากะแป
สืบ	รีสิต	โซะ
ประมาณ	ลีเบห์กูรัง	มาเมาะ
บางที	บารังกาลิ	บังกาลิ
เปรียบเทียบ	บันเตงงัน	บาเนง
เสมอ (ไม่แพ้ไม่ชนะ)	ชีรี	ชีอริ
เสมอ (บ่อย ๆ)	บารัสลิลาลูวัน	เซาะมอ
บ่อย ๆ	อาจับ ๆ	อาจะ
ส่งเรื่องไปศาล	มิงันตารับูกกีมะห์กามะห์	อาตาคารงมีกะแซ
พูดตรง ๆ	จากับบี ไตล ๆ	ตุโตบี ไต

ภาษาไทย	ภาษามะลายูกลาง	ภาษามะลายูพื้นเมือง
ศาลไม่เชื่อ	มะหักมะหัดตะปาร์ชา	แซตะชಾಯอ
เชื่อ	ปาร์ชายา	จายอ
ไม่ต้องปอด	ยางันตาโกด	ยาเงตาโกะ
ทำให้หนักแน่น	กินนาตีตป้อตี	บ๊ะฮาดิปริตตะ
พูดให้ชัด	จากับบริตริง	แกะแจะบริบุดะ
จริง	ซุงโมะห์	ซุงโงะ
โกหก	โบฮงหรือดุดตา	บอฮง
ข้อสำคัญ	ปาร์การาป็นดิง	บูกะฮันนัณแล
ง่าย	มูตะห์	มูเต๊ะ
ยาก	ปายะห์	ปาเย๊ะ
ฟื่องอนาฉา	โลยาร์มัสเกน	อาตุ้มัสเก็ง
จน	มัสเกน	มัสเก็ง
มั่งมี	กายา	กายอ
ขาดอายุความ	ฮาบิสเต็มโปห์ตะวา	ปู้ตุ้ออมฮูแหว
ต่ออายุ	อูบงตะวา	อูบงออมอ
รื่องรอย	บีกัสซัน	บีกะ
ไม่เอาใจใส่	ตีตะอำเบลปาห์ตุลี้	เคาะอาเมะตาฮู

ภาษาไทย	ภาษามะลายูกลาง	ภาษามะลายูพื้นเมือง
เอาใจใส่	อำเบลปาร์ดูลี	อาเมตาฮู
เพื่อนบ้าน	เตาลันกำปง	ซาเองกาปง
เคยติดตรง	เบี่ยชามาไซกเยก	แบชอมาไซะโคะ
เคยมีความผิด	เบี่ยซาซาละห์	แบชอซาเล๊ะ
ระเบียบศาล	อาโตรันมะห์กามะห์	อาตะแซ
ต้องทำตาม	กินนาตุรต	กะนอดูโระ
เพิกพะยาน	บั้งเมลชักชี	บุกอชะชี
บิตพริ้ว	ดาเลห์	ดาเลห์
ยกยอก	ปูลัสปูชิง	ปูละห์
ฉ้อโกง	ตีปูดายา	ฮิละตีปู
ปล้น	ชามูน	ชามุง
ชะโมย	บันจูรี	จูรี
หันส่วน	ชีร์กัต	กอส
ส่วนละเท่าไร	ชาร์ตุเชร์บราปา	ชาตุชีแยบือราปอ
ใครเป็นผู้ถือเงิน	เซียบายาตีตุกังวัง	ชาบอบีแกตุวิ
แบ่งกันอย่างไร	บาร์บะห์ชีมาจำมานา	บาชีมาละมานอ
มารยาททนาย	อัครักโลยาร์	บูตีบาชอลอยา

๗๓

ภาษาไทย	ภาษามะลายูกลาง	ภาษามะลายูพื้นเมือง
พอดี	จุกบ	บอมมอและ
กฎหมายใหม่ ๆ	อูดัง ๆ บารู	อูแน ๆ บารู

หมวด ๖ ว่าด้วยนกทองเตียว และคำพูดประกอบ

ภาษาไทย	ภาษามะลายูกลาง	ภาษามะลายูพื้นเมือง
ท่าน	ตูวัน	ตูแวน
เธอ	อวะหรืออังกะ	ญอหรืออาเว๊ะ
ผม	ชายา	ตะกู
ฉัน	ชายา	อามอ
เรา	กิดา	กิดอ
เขา	เตีย	ตียอ
ถ้า	ยีกาเลา	ยีกาลู
หรือ (สันธาน)	อะตาวา	อาตาวอ
แต่	ตะต่าปี	ตะต่าปี
เพราะ	ซันบับ	ซาบะ

ภาษาไทย ภาษามะลายูกกลาง ภาษามะลายูพื้นเมือง

และ	ตัน	ตันแด
กับ	ดิงงัน	ดิงงา
ต่อ	ซำบง	อูบง
มี	อาดา	อาดอ
ไม่มี	เตียดาหรือตะตะ	ตาเคาะ
อยู่	อาดา	อาดอ
ไม่อยู่	เตียดา	ตะเคาะ
เฉย ๆ	เตียม ๆ	ตีแย ๆ
เปล่า ๆ	ชายา ๆ (ออกเสียงผลม จ.ย.)	ชಾಯ ๆ
ไม่ว่าง	ทาคะปลูวัง	ตาเคาะลู่แว
ช้า	ลัมปัต	ลามะ
เร็ว	ซิปัต	บวงะ ซิปะ
สั้น	เป็นเต็ก	ปาเนาะ
ยาว	ป็นยัง	ปาแย
ลึก	ดาลำ	ตาแล
ตื้น	ตะฮา	ทะฮอ

ภาษาไทย	ภาษามะละกุกกลาง	ภาษามะละกูปนเมือง
หนา	ตีบาล	ตีบา
บาง	นิมปัส	นิป
สูง	ตังฆี	ตัง
ต่ำ	วินตะห์	รือเนาะ
แห้ง	กริง	ค็กริง
เปียก	บาชะห์	บาเซาะ
ตาก	ยิมมาร์	ยุมมอ
ยุ่ง	ชีราบุด หรือ ฆาโตะห์	บอแซ, ชราบ
กะทบ	ตีโปะห์	ตีโป๊ะ
เรียบร้อย	ช้าเปอร์นา	สะปรีอานา
อาย	มาลู	มาลู
คุ้นเคย	เบ๊ยซา	แบซอ
เพื่อน	กาวัน หรือ ซะฮาบัต	ซาเฮง, กาแว
ญาติพี่น้อง	กาสมกลูวาร์มา	อาเตกะกาเกาะ
ถึง	ช้าไป	ช้าปา
ทัน	ตัน	แด
ใกล้	ตีกัต	ตีกะ

ภาษาไทย	ภาษามะลายูกลาง	ภาษามะลายูพื้นเมือง
ไกล	ยาโฮะห์	ยาโฮ๊ะ
แน่น	กิมมัส	คิม๊ะ
เหยียบ	ยียะ หรือ ปียะ	ยียะ
กระชิบ	ปี้ชิก	ปี้ช
ควาด	ยือรีกะห์	ยือเก๊ะ
กวาด	ชาปู้ห์	ชาปู้
จะไปไหน	ฮันดักปารีฟีกำมาหา	เนาะฟีกะมานอ
จะไปตลาด	ฮันดักกาเกีโต	เนาะฟีกะตา
แท็กซี่รอบตลาดเอาเท่าไร	แท็กซี่ปุงบันตามาวบราปา	แท็กซี่ปุงกะดา- เนาะบือราปอ
ปากน้ำไปทางไหน	ขลันมานาปาร์ฉิมูกากัวลา	ยูโยซีเกาะมานอ
ท่านเป็นคนที่ไหน	ตวนโอริงดีมานา	ญอยาดืออแรมานอ
ฉันเป็นคนกรุงเทพ ฯ	ชายาโอริงเบ็งกอก	อามอออแรบนกะ
ฉันเป็นคนสงขลา	ชายาโอริงซิงไมรา	อามอออแรสือมอโร
ท่านมาทำไม	ตวนดาตังอาปากเรีย	ญอมาริบัวะอาปา
มาเที่ยว	มารีลายัน	มารียาแล
ท่านมาทำงานอะไร	ตวนมารีบวดกรียาอาปา	ญอมาริบัวะกรียาอาปา

ภาษาไทย ภาษามะลายูกลาง ภาษามะลายูพื้นเมือง

ฉันเป็นพ่อค้า ซาขายาดีโอวัง- อามอคอรแณฆอ
มันนี่มา

ฉันทำงานศาล ซาขายาวดกรียากรา อามอกรีนอแซ
ยะอัน

เงินเดือนเท่าไร ซายีบราปา ซายีบือราปอ

ท่านมีเมีย- ตวนซุตะห์อาดาบิ- ญออาดอบิ๊งเต๊ะ

แล้วหรือ นีกะห์ กาเตะ

ยังไม่มี บิลมอาดา บือลงอาดอ

ช่วยหาให้ฉัน ตูลงจารีบริชายะชะ ตูลงจารีบริอามอซอ

สักคนได้ไหม โอวังบุและห์กะห์ แรบบุเล๊ะกำ

เมียชั่วคราว- บินชีมันตาราอาดาว มินิงสะบือตาคอบินิง

หรือเมียจริง ๆ บินชีงูโละห์ ชูโงะ

เมียชั่วคราว บินชีมันเตาวา บินิงสะบือตา

มีไหม อาตากะห์ อาดอกะ

มีมากเชียวคุณ อาดาบาดญะตวน อาดาบาดญะตวน

พาฉันไปได้ไหม บาวะซาฮาปารีมิบู บอเวะอามอมีปู-

และห์กะห์ เล๊ะกำ

ภาษาไทย ภาษามะลายูกลาง ภาษามะลายูพื้นเมือง

ได้	บูละห์	บูละ๊ะ
แพ่งใหม่	มาฮาลกะห์	มาฮาก้า
ไม่แพ่งเลย	ตีตะมาฮาล	ตีเมะมาฮาล
สวย ๆ ใหม่	จันเตก ๆ กะห์	จอแม ๆ ก้า
สวย	จันเตก	จอแม
โก้	แซะมะ	ลาวา
ที่ไหนมี	อาตาดิมาเน	ดานออาดอ
ตามโฮเต็ลทั่วไป	ชะมีนั๊บบิโฮเต็ล	ชะมีนะฮอเต
น้องชาย	อาเตก	อาเตะ
พี่ชาย	อาบัง หรือ กากะ	กาเกาะยาเต
พี่สาว	กะ	กากะตีนอ หรือ กะนิ
เธอพูดไทย-	อวะจากั๊บไทยบู	ญอแกแจะไทย-
ได้ไหม	ละห์กะห์	บูละ๊ะก้า
ผมพูดได้-	ชายาจากั๊บบูละห์-	ตะกูแกแจะบูละ๊ะ-
เล็กน้อย	สะตีกิต	ชีกิ ๆ

ภาษาไทย ภาษามะลายูกลาง ภาษามะลายูพื้นเมือง

โรงพยาบาลอยู่ไหน	รุมะห์ซาเก้ตอตาตี	รุมะชะกะโคะมานอ
	มานา	
ตลาดขายปลา	มาร์เก้ตยวาลอ์กัน	กะตายุวอ์แก
ไปดูหนัง	เปอ์รีมีเต็งจะว้ายัง	มีเตงจะวอแย
ไปดูละคร	เปอ์รีมีเต็งจะโอเปราห์	มเตงจะละคอน
ไปดูกล	เปอ์รีมีเต็งจะซีลัป	มีเตงจะเซเฮ
	มาตา	
ทำไมผู้หญิงที่นี้เขา-	อาปาซบับปำปวน	บะปอออแรต็นอซี-
คลุมศรีษะ	ซีนีตูปกิปาลา	นิงกะลูงกะปาลอ
เขาไม่เอากให้คน	เคียตะมาวบรีโอริง -	คียอเตาะเซบูวือว-
เห็น	-เต็งจะ	-แรแตงจะ
เพราะเหตุใด	สับบอาปา	ซาบะอาปอ
ธรรมเนียมเขาเป็น	ลาโบตตันเดีย	ยาตีลาโบะคียอ
อย่างนั้น	บาฟีตุ	บะฟีตุ
ธรรมเนียมหรือหลัก	กะเบียซาอันกา	ลาโบะกำฮุกงอูมาโม
ศาสนา	อาตาวฮุกมอ์ฮามา	
ตามหลักศาสนา	มันนุรตฮุกมอ์ฮามา	ตุโระฮุกงอูมาโม

ภาษาไทย ภาษามะลายูกกลาง ภาษามะลายูพื้นเมือง

เดียนันนาพิกา	ซีการังบูโกลบราปา	ลอนิงแยบูโกบราบอ
ตีเท่าไร		
เวลา ๒๒ น.	วัคตูปุโกลสบูโละห์	วัคตูปุโกสะบูโละะ
ง่วงนอนแล้วหรือ	ชุตะห์มิงงันตกกะห์	งาโตะเตาะก้า
ยังก่อน	บิลมลาซี	เตาะลาซี
นั่งคุยกันอีก	ตุดกจากับลาซีสะกี	โตะแกแจะลาซีสะ
ประเดี๋ยวเถอะ	ยัป	บะตาลี
ดื่มน้ำชากันก่อน	มินุมเตห์ตุล	มินุงอาเฮเตตุล
เชิญเถอะครับ	ยาเซลาชายาตะมินุม	กูแซลอะตะกูตะมินุง
ผมไม่ชอบ		
งั้นสูบบุหรี่	บะมีตุอีซัรอกกอก	มีตุอีสะรอกเกาะ
ครับขอบใจ	ยาตรีமாகาเซห์	กูตรีมอกาเซะ
ไม้ขีดมีแล้ว	มัจซิสชุตะห์อาดา	แมแะอะอาดอเต๊ะ
มีแล้ว	ชุตะห์อาดา	อะดอเต๊ะ
ท่านมาหลายคนหรือ	ตวนดากังบาญะ	ญอมาริบาญะออ
	โอวังกะห์	แรก้า

เปล่าจันมาคนเดียว ตีตะชายาตากังชะโอวัง เตาะอาอมะรีชอแร

ภาษาไทย	ภาษามะลายูกลาง	ภาษามะลายูพื้นเมือง
พักที่ไหน	บาร์ฮันตตีมานา	บรีอติตีมานอ
พักบ้านเพื่อน	บาร์ฮัมตตีรูมะห์	บรีอติติรูเมาะซาเอ็ง
	กาวัน	
มาหลายวันแล้วหรือ	ซุตะห์ตาดังบาญะ	มารีบานญะฮารี-
	ฮารีกะห์	เด๊ะกะ
เพิ่งมาวันนี้	บาร์ซำไปอินฮารี	บาร์มารีฮารีนิง
เมื่อไรจะกลับ	บิลามาวบาเลก	บิลอเนาะบาเละ
ยังไม่แน่	ตีตะตันตู	เตาะที่ตู
ฉันอยากเที่ยวให้จบ	ซายฮันตักยาลัน	อามอเนาะยาแลบรี-
	ราตา ๆ	ราตอ
มีที่เที่ยวที่ไหนบ้าง	ตีมานากะห์อาตา	อาดอตะปะยาแลติ-
	ตำบัตบาร์ยาลัน	มานอกาเตะ
มีน้ำตกที่ทรายขาว	อาดออาเยร์ตρυุน	อาดออาเฮตุยุงตี-
	ตีเซคา	แซคา
ที่บาโจก็มี	ตีบาโจปนอาดอ	ตีบาโจปงอาดอ

ภาษาไทย ภาษามะลายูกลาง ภาษามะลายูพื้นเมือง

ไปทางไหนได้	บุละห์ปารีมียาลัน มานา	มีเกาะมานอบุละห์
คนรยन्छรัฐทุกคน	โอรังเกรตากีนาลละ มีนับโอรัง	ออแรแกรตอกะนา- ชะมีอะออแร
อีกแห่งหนึ่งน่าเที่ยว	ลามี่ชาตุตำบลชุกา ยาลัน	สะตะปะลาหมีเฮาะ บุละห์ยาลัน
คือที่วัดหน้าถ้ำยะลา	ตำบลวัดม้วยยาลา	ดีวะตะแปมวอยยาลา
มีพระนอนองค์ใหญ่	อาตาบารฮาลาดีโตว์ บิชา	อาตอบรอลดีโต- บิชา
และมีเหมืองแร่มาก	ตันอาดาเกลียน มาญะ	ตันอาตอกลิแยมา- ญะ
เคยไปเที่ยวหรือ	อังกาเบียชาปารี มีกะห์	ญอแบซอมีเต๊ะ
ผมเคยไปแล้ว	ชายาเบียชาปารีมี	ติกูแบซอมีเต๊ะ
ถ้ามีคัมภีร์	หมัซหัลบปนาอาตา	หมวอหมัละปงอาตอ
มีตมากไหม	ซางค์ซิมหัลบะห์	หมัละบนญะกาเต๊ะ

ภาษาไทย ภาษามะลายูกกลาง ภาษามะลายูพื้นเมือง

มีดียิ่งกว่ากลางคืน	มีหัลลืเบห์ปาดามา	มีอละลือเบ๊ะปาดอม-
เสียอีก	ลัลลาฟี	มาแลลาฟี
แล้วเข้าไปยังใจได้	ฮาบิสมาชกมาจามา	มาโชะบาล๊ะ
	นาบูเลห์	มานอ
ตะเกียงซีกรับ	ปลีตาลาห์ตวน	ปลีตอล๊ะกู
ที่อื่นๆ มีอีกไหม	ด้ามป์ตลาเฮนอาตา	ตะปะลาเฮง ๆ อาตอ-
	ลาหมีกะห์	ลาหมีก้า
มีอีกแต่ไม่มีของ	อาตาคีตาคีตะตะ	อาตอลาหมีกาบีตะ-
ปลาด	บารังอายาเฮ็บ	เดะบาแรแปละ
ที่นี้มีลูกไม้มากไหม	ซีนีอาตาบวัห์กายู	ซีนิงอาตอบูเว๊ะกายู
	บาญะกะห์	บาญะก้า
พอใช้ครับ	บูเลาะห์ตาฮันตวน	บูเล๊ะเตแฮก
ราคาเป็นไร	ฮารมามาจามานา	ฮารีมอบาล๊ะมานอ
ถูกมาก	บาญะมูระห์	บาญะมูเร๊ะ
บัดตานี กับยะลา	บัดตานีตังนยาลายา	บัดตานีตังนยาลายา
ไกลกันมากไหม	โฮห์สะเกียนมานา	โฮะบาญะก้า

ภาษาไทย ภาษามะลายูกลาง ภาษามะลายูพื้นเมือง

ไม่ไกล ๓๔ กิโลเมตร	ตะยาโฮห์ตีมาปูโลห์-	เตะยาโฮะตีโกปูโล๊ะ
เท่านั้น	ซำมีลันบาตุดะห์ยา	สะมีแลบาตุดายอ
ออกจากยะลาไปไหน	กลุวาร์ตียาลาปารีฟี	ตุเบะยาลามีมานอ
ได้อีก	กีมานาบูเลห์ลาฟี	บูเละลาฟี
ไปทางรถไฟหรือครับ	ปารีฟียาลันเกรตา	ซีเกาะแกรตออาบี
	อาบีกาตวน	ก่ากู
ทางรถไฟ	ยาลันเกรตาอาบี	ยาแลแกรตออาบี
ขึ้นรถไฟที่ยะลาไป	ไนก์เกรตาอาบีตียา	นาแะแกรตออาบี
ลงที่ตันหยงมาศ	ลาปรีฟีตันยงมัส	ตียาลามีต้ายงมะ
แล้วขึ้นรถยนต์ไป	ลีบัสไนก์เกรตา	บ๊ะอาแะมาตุกา
นราธิวาส	ปารีฟีบังนารา	มีปะนารอ
จากนราธิวาสมา	ตะรีบังนาราดัตัง	ตุเบะนารอมีตานิง
รถยนต์ถึงปัตตานี	ปัตตานีตังงันเกรตา	ทิงาเกรตา
หรือขึ้นรถไฟที่ยะลา	อาตาวไนก์เกรตา	อาตาวอนาแะยาลา
เลยไปกลันตันก็ได้	อาบีตียาลาลังซง	แกรตออาบีลาซงซี
	กลันตันปนาบูเลห์	กลาแตบูละ

ภาษาไทย ภาษามะลายูกลาง ภาษามะลายูพื้นเมือง

ที่สุโงโกลักสนุก	ตีสูโงมอหลกจูบ	ตีสูงามอเลาะบา-
มาก	ซึรอนะ	ญะระรามา
เพราะติดต่อกับ	สับบสำปตันตังงัน	ชะปะตูปูตังจากลาเต
กลันตัน	กลันตัน	
สินค้าสำคัญของที่นี่	บารังยังมัสไฮตชีน	บาแรซอไฮชินง
มีอะไรบ้าง	อาดาอาปา	อาดออาปอ
มีตึก ยาง หนังสือ	อาดาบียิสมีตะห์บลูลัง	อาดอบิฮือต๊ะเตาะ-
		บลูแล
ข้าวเปลือก	ปาตีอาตากูรังกะห์	ปาตีอาดอกูแรก้า
ไม่ค่อยมีหรือ		
หายากหน่อย	ปายะห์จาร์ซีกิต	ปาเยาะจาร์ซีกิ
ขอโทษ	มินตะมะอัฟ	มีเตาะมะอัะ
ฉันลืมไปเสียแล้ว	ชยายชุตะห์ลุมปา	อามอชุต๊ะละลูปอ
เธอจำได้ ไหม	อังกะอังกัตกะห์	ญอฮิงกะ
ผมจำไม่ถนัด	ชยายกูรังฮิงต	ตะกูกูแรฮิงะ
คนนั้นใช่ ไหม	โอรงฮิตเตียกะห์	ออแรฮิตูแยลอก้า
ไม่ใช่	บูกันเตีย	บูแก

ภาษาไทย ภาษามะลายูกลาง ภาษามะลายูพื้นเมือง

ใช้	เตียละห์	แยลล
เขาเป็นคนดี	เตียยาดิ โอรังบาเฮก	ติยอยาดิออแรบาเฮะ
คนนั้นเป็นคนชั่ว	โอรังอูตูโอรังยาฮัต	ออแรตุยาดิออแรยาเฮะ
รูปร่างสูง	รูปร่างผิ	รูปร่างดี
ผิวขาว	กูเล็ดปูเตะห์	กูเละปูเตะ
ตัวอ้วนต่ำ	ตูโบะห์หมี่มะรีนตะห์	ตูโบะห์หมี่มะรีนตะ
ผมดก	ราบัตติบบัล	ราโมะลือบะ
เขาพูดไทยเก่ง	เตียจากับไทยซางัด	ติยอกแกะไทย
	บันได	ปานา
แต่เป็นคนจองทอง	ติตูปิยาดิ โอรัง- ชมบง	ตูปิยาดิออแรดวาระ
เขาเป็นชาวเหนือ	เตียยาดิ โอรังฮูลู	ติยอยาดิออแรชอมอง
ท่านเป็นชาวใต้	ตวนยาดิ โอรังสลาตัน	ตูแวยาดิออแรฮีเล
ทางเหนือมีไม้ดี ๆ	สะบิละห์ฮูลูอาดากา	ติฮูลูอาคอกะฮูมอและ-
มากใหม่	ฮูบาเฮกบาญะกะห์	บานเยะก้า

ภาษาไทย ภาษามะลายูกลาง ภาษามะลายูพื้นเมือง

พอหาได้	บุละห์จาร์	บอปูเล๊ะจาร์
บ้าไกลๆถนนใหม่	ฮุดันยาโฮะห์ตั้งงัน	ฮูเตยาโฮะยะ-
	ยาลันกะห์	แลก้า
คำชักลากแพงใหม่	ฮารีฆาตาเร็กมา	ฮารีฆอตาเรมะ-
	ฮาลกะห์	ฮาก้า
ไม่ค่อยแพงนัก	ตีตะบราปามาฮาล	เตะบราปอมะฮา
แต่ลากแล้วต้อง	ต่าปี่ชูตะห์ตาเร็ก	ต่าปี่ตาเระเต๊ะ
ล่องน้ำมาอีก	กินามูเตตราเก็ด	กะนอมูเตตรากะ
ปลาหายากไหม	อิกันปายะห์จาร์กะห์	อิกะจาร์ปาเย๊ะก้า
ไม่ยากเท่าไร	ตีตะบราปาปายะห์	ตะบราปอปาเย๊ะ
มีคนหาปลามากไหม	อาดาโอริงมาญะ	อาดอฮอแรจาร์-
	จาร์อิกันกะห์	อีแกบาญะก้า
มีมากเหมือนกัน	อาดาบาญะยูมะ	อาดอบาเยะยูฆะ
หาได้ทีละมากๆไหม	ชะกาลีจาร์ดาบัต	ชะกาลีจาร์บู-
	บาญะกะห์	เล๊ะบาญะก้า
ถ้าจริงๆได้มาก	ยีกาจารย์ซุ้งโหม่ๆ	กาลุจารย์ซุ้งโง๊ะๆ
	ดาบัตบาญะ	บุละห์บานญะ

ภาษาไทย ภาษามะลายูกกลาง ภาษามะลายูพื้นเมือง

แต่คนที่นั่นหากัน	ตีต่าปีโอริงซันจารี	ตะต่าปีออแรซัน-
พอๆขายเล็กน้อย	ยูวาลซีกิต ๆ	จาร์โบบูเละยูวา
ปากน้ำไกลไหม	กัวลยาโฮะห์กะห์	ยูโยยาโฮะกะ
จากตลาดปัตตานี	ดาร์กิดำปัตตานีปรี	ตุเบะกะดาคานิง-
ไป ๒ กิโลเมตร	ซีต้วบาตูละห์ยา	ซีต้วอแกโลซาฮอ
หาดทรายสะอาดดี	บันไดปาเซร์	ปาตาปาเซจูจี-
ไหม	จันเติกกะห์	มอและกำ
ไม่ค่อยสะอาด	ตีตะบราปาบาร์เซห์	เตะบราปอจูจี
และไม่ค่อยมีทราย	ตันตะบราปาอาด	เตะบราปออาดอ-
	ปาเซร์	ปาเซ
หาดทรายที่ปะนาเระ	บันไดตีปนาเร็กบา	ปาตาตีปนาเระ
สวยงาม	ญะจันเติก	มอและบานญะ
แต่ ไม่สะอาดเหมือนกัน	ตีต่าปีตะบราปาบาร์	ต่าปีเตะจูจียู-
	เซห์ยุชะ	เซาะ
ที่ปะนาเระเรือหา	ตีปนาเร็กบาญะปรา	ตีปนาเระอาดอ
ปลามาก	สุจาวีอีกัน	ปราชู จาวีอีแก-
		บานญะ

ภาษาไทย ภาษามะลายูกลาง ภาษามะลายูพื้นเมือง

ปลาที่นี้หาได้มาก	อีกันตี่นี้ซีตา	อีแกซึนังจารีบูเล๊ะ
	ปัตบาญะ	บานญะ
แต่ราคาไม่ค่อยดี	ตีต่าปี่ฮารีฆาตะ	ต่าปี่ฮารีฆอเตาะ
	บราปามาฮาล	บราปาบะเฮะ
บางครั้งวุ่นน้ำแข็ง	กาดังๆตาโระ	กาแดบูโบ๊ะอาเฮบา
ส่งขายไกลๆ	โฮสยวาลยาโฮห์ๆ	ตูลูวาลยาโฮ๊ะๆ
ที่นี้มีคนโกงๆมาก	ตีซึน้อดาโอริงตี	ซึนังอาคออแรตี
ใหม่	ปู้ๆ บาญะกะห์	ปู้ๆ บาญะกะ
ไม่ค่อยมี	ตะบราปอาตา	เตาะบือราปอาตา
คนที่นี้เรียบร้อย	โอรังซึนึบาเฮก	ออแรซึนึยุรี
มีบ้างแต่การลัก	อาตาบันจู้สึตี	อาคอปงจู้ริยุเฆาะ
เล็ก ๆ น้อย ๆ	กิต ๆ	ซิก ๆ
นานๆมีครั้ง	ลามายาอาตาซีกาลี	ลามายาอาคอสะกาลี
การหากินของคน	โอรังซึนังจารีมากัน	ยาแลจารีมาแกออแร
ที่นี้เป็นอย่างไร	มาจำมานา	ซึนังยาตีฆานอ

ภาษาไทย	ภาษามะลายูกลาง	ภาษามะลายูพนมเปญ
คนที่นี่หากิน	โอวังซีนีจารีมา	ออเวซีนีจารีมาแก
ไม่ค่อยเก่ง	กันกูรงบั้นได	กูแรปานา
ชอบหาเข้ากินคำ	ซูกาจารย์ปาฟีมากัน	ซูกาจารย์ปาฟีมาแก
	ปตัง	ปีเต
ทำไมถึงเป็น	อาปาซบับยาดีมาจำ	อาปอบูเละยาดี
อย่างนั้น	อิดู	บาละตุ
ผมนึกว่า	ซายาอิงัด	ตะกูมาเมะกาตอ
คงเป็นเพราะ	สับบ	ยาดีซาปะ
การศึกษายัง	กูวังปึงงายีอัน	กูแรมะงายี
ไม่ทั่วถึง		
และคนยังไม่นิยม	ตันโอวังปิลมซูกา	ตันออเวเตะบรา
การศึกษา	มิงงายี	ปอซูกอมะงายี
การค้าขายยังไม่	บิลมตาซูลัน	เตะตาซูลาแล
ค่อยรู้จักลูทาง	มันนีฬา	มันแนฆอ
คนที่นี่ชอบการ	โอวังซีนีซูกามาเฮน	ออเวซีนีซูกามา
พนัน	ยูดี	แอ่งยูดี
เช่นชนวัว	ซีปาริตีปลาฆาลัน	ซีปาริตีลุมบลามอ

ภาษาไทย ภาษามะลายูกลาง ภาษามะลายูพื้นเมือง

โก๋ชน	ปลาหมาย่า	อาแยบลาหมอ
ปลากัด	ปลาหมานักอิกัน	บลามออาเนาะ-
		คาแรง
แต่มีใช้ว่าทุกคนไป	ตีดาปีบูกันชะขึ้นับ	ดาปีบูแก
	โอริง	เตียะ ๆ ออแร
ชัวก็มีตึกมี	ยะฮัดอาดาบาเฮก	ยาฮะปงอาดอ-
	ป็นอาดา	บาเฮะ ปงอาดอ
เธออยากไปเที่ยว	อังกะฮันนะปรีฟี	ญอเนาะฆียาแล
กรุงเทพฯ ใหม่	แบงกอกกะห์	บาเคะก้า
ผมไม่อยากจะไป	ชายาตะบราซานะ	ตะกูตะบราซอ-
	ปรีฟี	เนาะฟี
เพราะเหตุใด	อาปาสับ	ซาบะอาปอ
เพราะไม่มีเงินค่า	สับเตียตาวังปาร์	ซาบะตะเคาะตุ-
เดินทาง	ยาลัน	วินะฆี
เท่านั้นแหละหรือ	ชีบาญักตุชะฮายากะห์	บาญะตูซาฮอก้า
ไม่แต่เท่านั้น	บูกันชะบาญักตุ	บูแกบ้านญะตู
อะไรอีก	อาปาลาฟี	อาปอลาฟี

ภาษาไทย ภาษามะลายูกลาง ภาษามะลายูพื้นเมือง

ผมชอบอยู่เมือง	ชายาชูกานักรี	ตะกูชูกานักรีซี
เจียบ ๆ อย่างนี้	ซูญี่ ๆ บาชีนี	ญะชีนิง
กรุงเทพฯ คนมาก	แบงก๊อกโอริงบาญะ	บาเกาะออแร-
หากินลำบาก	ซูชะห์จาร์มากัน	บานญะชะจาร์มา
		แกปาเยาะ
คนโง่อย่างผมอยู่	โอริงโบโต ๆ ชูรูปา	ออแรมอดอซู-
ไม่ได้	ชายาตะบุเลห์ตุคก	ปอตะกูเตาะเล๊ะตุโตะ
และไม่สบายอีก	ตันเตียตาสนังบาญะ	ตันเตาะสะ
หลายอย่าง	บีการา	แนลาชีบานญะการอ
เธอคิดดู	บีเกร์วันอังเกาบี โตล	ญอบีเกะนอ
ฉันก็อยากมาอยู่	ชายาปนชูกาตุคก	อามอปปงชูกอดุโตะ
แถวนี้เหมือนกัน	ชีนียูมะ	ชีนีงูเฆาะ
อยู่ในที่อย่างนี้	ตุคกคำบัตชีปารีตี	ตุโตะตะปะสะ
สบายดี	อินีสนัง	ปรีตีนิงสะแน
ที่นี่มีการเล่น	ชีนีอาดามาเฮนนัน	ชีนีงอาดอ
อะไรบ้าง	อาปา	แมแนอาปอพาเตะ

ภาษาไทย ภาษามะลายูกกลาง ภาษามะลายูปนเมือง

ที่เป็นของชาวพื้น	ยังมาเฮนนันโอรัง	แมเนออแรซันิง-
เมืองหรือกรับ	ซันิกะห์ตวน	ภากู
ถูกแล้วฉันอยาก	ยาลาห์ซายาฮันดัก	ยอล๊ะอามอนาะ
ทราบ	ตาฮู	ตาฮู
ที่มีก็คือหนังตลุงไทย	อาตาวายังกูเล็ทไทย	อาตอวอแยกูและไทย
หนังตลุงมะลายู	วายังกูเล็ทมลายู	วอแยกูและมลายู
หนังตลุงมะลายูแบบ	วายังมัลลายุเปเซ็น	วอแยมลายูบารู
ใหม่เหมือนเมืองไทย	บารูชรูปาวายังไทย.	ชูปอวอแยไทย
มะโนรา	มะโนรา	มะนอรอ
มะโย่ง	มะโย่ง	มะโย่ง
มะโย่งเล่นเหมือน	มาโย่งมาเฮนชรูปา	เมาะโย่งมาเฮงชู
มะโนราไม่ผิด	มะโนรายูพา	ปอมะนอรอญูเฆาะ
และยังมีการเล่น	ตันอาดามาเฮนซีลัด	ตันอาดอมาเฮง-
มวยรำ (ซีละ)		ซีละ
เล่นในเวลาทำบุญ	มาเฮนมาซาบวด	มาเฮงดาแลมา-
กินเหนียว	คันตูรี	ชอบวะกะตูรี

๕๔

๑๑ ก.พ. ๒๕๒๐

ภาษาไทย ภาษามะลายูกลาง ภาษามะลายูพื้นเมือง

เดี๋ยวนี้อีกยังเล่นกัน	ซีการังปนซีกาลู	ลอนิงปงอาดอมา
อยู่เสมอ	อาดามาเซ่น	แองเซาะมอ
ซกกันจริงๆไหม	คุมบกซงโมะห์ ๆ กะห์	มอเจ๊ะซุโง๊ะ ๆ ก้า-
เปล่าครับหยอกกัน	ตีตะตวนฆูวาว ๆ	ตีเตาะ กู ฆูวรา-
เล่นเท่านั้น	ชะห์ยา	มาแองซาโย
ถ้าฉันอยู่ที่นี้เมื่อไร	กาลาวซาตายุดกซี้	กาลูอามอโตะซี้
จะพูดมะลายูเก่ง	ซาบายูเลห์ป่น	บิลอบูเล๊ะแก-
	โตจากับมลายู	แจะมลายูปานา
ถ้าหัดพูดเสมอไม่	กาเลาสลาบูลายาร์	กาลูบิลายาแกแจะ
ก็เตือนก็ได้	จากับตะบราปาลูลัน	เซาะมอเตาะบรา-
	บันได	ปอบูแลงปานา
ถ้าเรียนได้จากหนังสือ	กาเลาบลายาซุรุต	กาลูบลายาตาแลซุ
สือหัดพูดด้วยดียิ่ง	บลายาจากับตัล	ระมาเตะละมีจุ-
	เบห์บาเฮก	โกะ มอและ
ไม่ยากหรือ	ตะปายะห์กะห์	เตาะปาเยะก้า
ไม่ยากเลย	ตะปายะห์	เตาะปาเยะซิกิ

ภาษาไทย ภาษามะละยากลาง ภาษามะละยา^๕พนเมือง

ฉันฟังเสียงเหมือนๆ	ชายาติงวารชวรา	อามอติงาซอรรอช-
กันทั้งนั้น	ซรูปาซิมมัว	ปอ ๆ ซิมอ
เพราะหุยังไม่เคย	สับบตลิ่งาบีลมเบีย	ซาบะตะลิ่งอเตาะแบ-
ชิครับ	ซาลาซีตวน	ซอลาซีกู
พอเคยเข้าหน่อย	กาเลาเบียซาลาซีซีตี	บอแบซอซิกิลาซีมู-
ฟังง่าย	กิตมุดะห์ติงจาร์	เตาะติงา
โรงเรียนมะละยา ^๕ มี	สะกูลาห์มลายูอาตา	สะกอเลาะมะลายูอา-
ใหม่	กะห์	ดอگا
มีครับ	อาตาดวน	ตะเตาะกู
เรียนกันที่ไหน	มิงายีตีมานา	มิงายีตีมานอ
เรียนตามโรงเรียน	มิงายีตีสะกูละห์	มิงายีตีสะกอเลาะ
ไม่ต้องเสียค่าเล่า	ตะกีนาบายาร์วังยู	เตาะกะนอบายาฮารี-
เรียนหรือ	รันกะห์	มอมีงายีก้า
ไม่ต้องหรรอครับ	ตีตะกีนาดวน	เตาะคานอกู
แม้ศาสนา ^๕ ก็สอนกัน	อีฮามาปนมิงายีรา	ซูปออุฮามาปนงายี
ตามที่ต่างๆ	ตาๆ ต้าบัต	ราตอ ๆ ตีปะ
ยังไม่เป็นที่แน่นอน	บิลมตีตัมต้าบัต	บิลิงยาตีตะปะตือตะ

ภาษาไทย ภาษามะลายูกกลาง ภาษามะลายูพื้นเมือง

ถ้ามีโรงเรียนได้คงจะดี	กาเลอาดาสะกุล่าห์	กาตูอาดอสะกอเลาะ
ลาฟีบาเฮก		ลาฟีมือและ
ภาษาจะได้เจริญขึ้น	บาศ์ซาอากันตีมายู	บาชอนะบูเละมายู
		ลาฟี
กันดีกว่าแก่	อั้งตสะบิลมกินนา	อั้งะบิลังคะนอ
ประหยัดก่อนหมด	ยิมัตสะบิลมฮาบิส	ยิมะบิลังฮาบ
คิดก่อนเป็นขึ้น	บี้เกร์สะบิลมยาดี	บี้เกบิลังยาดี
มีชีวิตอยู่เพื่อ-	อาดายีวาชีปายาบวด	อีโตะบาระยาชอ
ประโยชน์	ประเอะทะห์	
ตายไปไว้ชื่อ	มาตีตังฆาร์มานา	มาตีตังงานามอ

พิมพ์ที่ ร.พ. วามินทร์ ๓๑/๑๐-๑๑ ซอยศาลเจ้าเจ็ก พระนคร
นายสุรินทร์ แซ่เซ่ง ด้พิมพ์ ด้โฆษณา ๒๕๐๘